

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2021. gada 7. septembrī*

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas	4
Savienības tiesības	4
Direktīva 2014/24	4
Direktīva 89/665	10
Direktīva 2016/943	12
Lietuvas tiesības	14
Likums par publiskajiem iepirkumiem	14
Civilprocesa kodekss	16
Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi	17
Par prejudiciālajiem jautājumiem	23
Par pirmo jautājumu	23
Par otro jautājumu	23
Par trešo jautājumu	25
Par ceturto līdz devīto jautājumu	27
Ievada apsvērumi	27
Par piekto līdz septīto jautājumu	28
Par ceturto, astoto un devīto jautājumu	29

* Tiesvedības valoda – lietuviešu.

– Par līgumslēdzējas iestādes pienākuma aizsargāt konfidenciālo informāciju apjomu un par pienākumu norādīt pamatojumu	30
– Par kompetentās valsts tiesas pienākuma aizsargāt konfidenciālu informāciju apjomu	33
Par desmito jautājumu	35
Par vienpadsmito jautājumu	37
Par tiesāšanās izdevumiem	39

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Publiski līgumi – Direktīva 2014/24/ES – 58. panta 3. un 4. punkts – 60. panta 3. un 4. punkts – XII pielikums – Iepirkuma procedūru norise – Dalībnieku atlase – Atlases kritēriji – Pierādīšanas līdzekļi – Ekonomikas dalībnieku saimnieciskais un finansiālais stāvoklis – Uzņēmumu pagaidu apvienības vadītāja iespēja atsaukties uz ienākumiem, kuri ir gūti atbilstoši iepriekšējam publiskajam līgumam, kas ietilpst tajā pašā jomā kā pamatlietā aplūkotais publiskais līgums, tostarp, ja viņš pats nav veicis darbību, kas ietilpst jomā, uz kuru attiecas pamatlietā aplūkotais līgums – Ekonomikas dalībnieku tehniskās un profesionālās spējas – Direktīvā atļauto pierādīšanas līdzekļu izsmelošais raksturs – 57. panta 4. punkta h) apakšpunkts, kā arī 6. un 7. punkts – Pakalpojumu publiskais iepirkums – Fakultatīvi iemesli izslēgšanai no iepirkuma procedūras – Iekļaušana to ekonomikas dalībnieku sarakstā, kuri ir izslēgti no iepirkuma procedūrām – Solidaritāte starp uzņēmumu pagaidu apvienības biedriem – Soda personiskais raksturs – 21. pants – Ekonomikas dalībnieka līgumslēdzējai iestādei iesniegtās informācijas konfidencialitātes aizsardzība – Direktīva (ES) 2016/943 – 9. pants – Konfidencialitāte – Komerccnoslēpumu aizsardzība – Piemērojamība iepirkuma procedūrām – Direktīva 89/665/EEK – 1. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību

Lietā C-927/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas* (Lietuvas Augstākā tiesa) iesniedza ar 2019. gada 17. decembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 18. decembrī, tiesvedībā

“Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras” UAB,

piedaloties:

“Ecoservice Klaipėda” UAB,

“Klaipėdos autobusu parkas” UAB,

“Parsekas” UAB,

“Klaipėdos transportas” UAB,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], palātu priekšsēdētāji Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs

[A. Arabadjiev], A. Prehala [A. Prechal], N. Pisarra [N. Piçarra] un A. Kumins [A. Kumin], tiesneši K. Toadere [C. Toader], M. Safjans [M. Safjan], D. Švābi [D. Šváby] (referents), S. Rodins [S. Rodin], F. Biltšens [F. Biltgen], L. S. Rosi [L. S. Rossi], I. Jarukaitis [I. Jarukaitis] un N. Jēskenens [N. Jääskinen],

ģenerāladvokāts: M. Kampos Sančess-Bordona [M. Campos Sánchez-Bordona],

sekretārs: M. Longars [M. Longar], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- “Ecoservice Klaipēda” UAB vārdā – J. Elzbergas un V. Mitrauskas, advokatai,
- “Klaipēdos autobusu parkas” UAB vārdā – D. Soloveičik, advokatas,
- Lietuvas valdības vārdā – K. Dieninis un R. Butvydytė, pārstāvji,
- Austrijas valdības vārdā – A. Posch un J. Schmoll, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – L. Haasbeek, kā arī S. L. Kalēda un P. Ondrůšek, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2021. gada 15. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 21. un 42. pantu, 57. panta 4. punkta h) apakšpunktu, 58. panta 3. un 4. punktu, kā arī 70. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV 2014, L 94, 65. lpp.), 1. un 2. pantu Padomes Direktīvā 89/665/EEK (1989. gada 21. decembris) par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām (OV 1989, L 395, 33. lpp.), kura grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) (OV 2014, L 94, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – “Direktīva 89/665”), kā arī 9. panta 2. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/943 (2016. gada 8. jūnijs) par zinātības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (OV 2016, L 157, 1. lpp.).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp “Klaipēdos reģiono atliekū tvarkymo centras” UAB (Klaipēdas reģiona atkritumu pārvaldības centrs, Lietuva) (turpmāk tekstā – “līgumslēdzēja iestāde”) un “Ecoservice Klaipēda” UAB (turpmāk tekstā – “Ecoservice”) par tiesību slēgt publisku līgumu sadzīves atkritumu savākšanai un izvešanai piešķiršanu ekonomikas dalībnieku grupai, kuru veido “Klaipēdos autobusu parkas” UAB, “Parsekas” UAB un “Klaipēdos transportas” UAB (turpmāk tekstā – “Grupa”).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2014/24

- 3 Direktīvas 2014/24 51. apsvērumā ir noteikts:

“Būtu arī jāprecizē, ka noteikumi par konfidenciālas informācijas aizsardzību nekādā veidā nerada šķēršļus tam, ka tiek publiskas noslēgto līgumu nekonfidencialās daļas, tostarp jebkādi to turpmāki grozījumi.”

- 4 Šīs direktīvas 18. panta “Iepirkuma principi” 1. punktā ir noteikts:

“Līgumslēdzējas iestādes nodrošina vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret visiem ekonomikas dalībniekiem un rīkojas pārredzami un samērīgi.

[..]”

- 5 Minētās direktīvas 21. pantā “Konfidencialitāte” ir paredzēts:

“1. Ja vien šajā direktīvā vai valsts tiesību aktos, kuri piemērojami līgumslēdzējai iestādei, jo īpaši tiesību aktos par piekļuvi informācijai, nav norādīts citādi un neskarot 50. un 55. pantā noteiktos pienākumus izsludināt piešķirtās līguma slēgšanas tiesības un informēt kandidātus un pretendētus, līgumslēdzēja iestāde neizpauž ekonomikas dalībnieku sniegto informāciju, ko ekonomikas dalībnieki ir noteikuši kā konfidencialu un kas ietver, cita starpā, tehniskus vai komercdarbības noslēpumus un piedāvājumu konfidencialos aspektus.

2. Līgumslēdzējas iestādes var ekonomikas dalībniekiem piemērot prasības, kuru mērķis ir aizsargāt tās informācijas konfidencialitāti, ko līgumslēdzējas iestādes dara pieejamu iepirkuma procedūras gaitā.”

- 6 Minētās direktīvas 42. pantā “Tehniskās specifikācijas” ir noteikts:

“1. Tehniskās specifikācijas, kas definētas VII pielikuma 1. punktā, izklāsta iepirkuma procedūras dokumentos. Tehniskās specifikācijas nosaka būvdarbu, pakalpojuma vai piegādes nepieciešamos raksturlielumus.

Minētie raksturlielumi var arī attiekties uz pieprasīto būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu īpašu ražošanas vai sniegšanas procesu vai metodi vai uz īpašu procesu kādam citam to aprites cikla posmam, pat ja šādi faktori nepieder to materiālajai būtībai, ja vien tie ir saistīti ar līguma priekšmetu un atbilst līguma vērtībai un mērķiem.

Tehniskajās specifikācijās var arī norādīt, vai būs vajadzīga intelektuālā īpašuma tiesību nodošana.

[..]

3. Neskarot obligātos valsts tehniskos noteikumus, ciktāl tie ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem, tehniskās specifikācijas formulē kādā no šādiem veidiem:

- a) ar darbības rezultātiem vai funkcionālām prasībām, ietverot vides raksturlielumus, ar noteikumu, ka šie parametri ir pietiekami precīzi, lai pretendenti varētu noteikt līguma priekšmetu un lai līgumslēdzējas iestādes varētu piešķirt līguma slēgšanas tiesības;
- b) ar atsauci uz tehniskajām specifikācijām un – vēlamajā secībā – uz valsts standartiem, kuros transponēti Eiropas standarti, Eiropas tehniskiem novērtējumiem, kopējām tehniskajām specifikācijām, starptautiskiem standartiem, citām Eiropas standartizācijas institūciju noteiktām tehnisko atsauču sistēmām vai, ja tādu nav, uz valsts standartiem, valsts tehniskajiem apstiprinājumiem vai valsts tehniskajām specifikācijām attiecībā uz būvdarbu projektēšanu, tāmēšanu un izpildi un piegāžu izmantošanu; katru atsauci papildina ar vārdiem “vai līdzvērtīgs”;
- c) ar darbības rezultātiem vai funkcionālām prasībām, kā minēts a) apakšpunktā, pievienojot atsauci uz b) apakšpunktā minētajām tehniskajām specifikācijām, kas ļauj uzskatīt, ka ir panākta atbilstība šādiem darbības rezultātiem vai funkcionālajām prasībām;
- d) ar atsauci uz b) apakšpunktā minētajām specifikācijām attiecībā uz dažiem raksturlielumiem un ar atsauci uz a) apakšpunktā minētajiem darbības rezultātiem vai funkcionālajām prasībām attiecībā uz citiem raksturlielumiem.

[..]”

7 Direktīvas 2014/24 VII pielikums attiecas uz “dažu tehnisko specifikāciju definīcij[ām]”.

8 Šīs direktīvas 50. panta “Paziņojumi par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu” 4. punktā ir paredzēts:

“Daļu informācijas par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu vai pamatnolīguma noslēgšanu var nepublicēt, ja šādas informācijas atklāšana kavētu tiesību aktu izpildi vai citādi būtu pretrunā sabiedrības interesēm, kaitētu atsevišķa publiska vai privāta ekonomikas dalībnieka likumīgām komerciālām interesēm vai varētu kaitēt godīgai konkurencei starp ekonomikas dalībniekiem.”

9 Atbilstoši minētās direktīvas 55. pantam “Kandidātu un pretendentu informēšana”:

“1. Līgumslēdzējas iestādes pēc iespējas drīz informē katru kandidātu un pretendentu par pieņemtajiem lēmumiem attiecībā uz pamatnolīguma noslēgšanu, līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu vai iekļaušanu dinamiskajā iepirkumu sistēmā, tostarp norādot iemeslu lēmumam neslēgt pamatnolīgumu, nepiešķirt tiesības slēgt līgumu, par ko bijis izsludināts iepirkums, sākt procedūru no jauna vai neīstenot dinamisko iepirkumu sistēmu.

2. Pēc attiecīgā kandidāta vai pretendenta pieprasījuma līgumslēdzēja iestāde iespējami drīzāk – un jebkurā gadījumā 15 dienu laikā pēc rakstiska pieprasījuma saņemšanas – informē:

- a) katru neizraudzīto kandidātu par viņa dalības pieteikuma noraidīšanas iemesliem;

- b) katru neizraudzīto pretendentu par piedāvājuma noraidīšanas iemesliem, tostarp – 42. panta 5. un 6. punktā minētajos gadījumos – norādot pamatojumu lēmumam par līdzvērtības trūkumu vai lēmumam par to, ka būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi neatbilst darbības rezultātiem vai funkcionālajām prasībām;
- c) katru pretendentu, kurš iesniedzis pieņemamu piedāvājumu, – par atlasītā piedāvājuma raksturlielumiem un nosacītajām priekšrocībām, kā arī norāda izraudzītā pretendenta vārdu un uzvārdu vai nosaukumu vai pamatnolīguma puses;
- d) katru pretendentu, kurš iesniedzis pieņemamu piedāvājumu, – par sarunu un dialoga ar pretendentiem norisi un virzību.

3. Līgumslēdzējas iestādes var nolemt neatklāt konkrētu 1. un 2. punktā minēto informāciju par līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, pamatnolīgumu noslēgšanu vai iekļaušanu dinamiskajā iepirkumu sistēmā, ja šādas informācijas atklāšana kavētu tiesību aktu izpildi vai citādā ziņā būtu pretrunā sabiedrības interesēm, kaitētu atsevišķa publiska vai privāta ekonomikas dalībnieka likumīgām komerciālām interesēm vai varētu kaitēt godīgai konkurencei starp ekonomikas dalībniekiem.”

- 10 Šīs pašas direktīvas 56. panta “Vispārīgi principi” 3. punktā ir noteikts:

“Ja informācija vai dokumentācija, kas jāiesniedz ekonomikas dalībniekiem, ir vai šķiet nepilnīga vai kļūdaina, vai ja trūkst konkrētu dokumentu, līgumslēdzējas iestādes var, ja vien valsts tiesību aktos, ar kuriem īsteno šo direktīvu, nav paredzēts citādi, lūgt attiecīgos ekonomikas dalībniekus atbilstīgā termiņā iesniegt, papildināt, precizēt vai pabeigt attiecīgo informāciju vai dokumentāciju, ar noteikumu, ka šādi lūgumi tiek izdarīti, pilnībā ievērojot vienlīdzīgas attieksmes un pārrēķināmības principus.”

- 11 Direktīvas 2014/24 57. panta “Izslēgšanas iemesli” 4. un 6. punktā ir paredzēts:

“4. Līgumslēdzējas iestādes no dalības iepirkuma procedūrā var izslēgt vai dalībvalstis var tām prasīt izslēgt ikvienu ekonomikas dalībnieku, kas nonācis jebkurā no šādām situācijām:

[..]

h) ja ekonomikas dalībnieks bijis vainīgs tādas informācijas nopietnā sagrozīšanā, kas jāsniedz, lai pārbaudītu, vai nepastāv izslēgšanas iemesli un ir izpildīti atlases kritēriji, nav atklājis šādu informāciju vai nespēj iesniegt apliecinājumus, kas vajadzīgi saskaņā ar 59. pantu; vai

[..]

6. Ikviens ekonomikas dalībnieks, kas nonācis kādā no 1. un 4. punktā minētajām situācijām, var iesniegt pierādījumus, ka šā ekonomikas dalībnieka veiktie pasākumi ir pietiekami, lai pierādītu savu uzticamību, neraugoties uz to, ka pastāv atbilstīgs izslēgšanas iemesls. Ja šādus pierādījumus uzskata par pietiekamiem, attiecīgo ekonomikas dalībnieku neizslēdz no iepirkuma procedūras.

Šajā nolūkā ekonomikas dalībnieks pierāda, ka viņš ir samaksājis vai apņēmis samaksāt kompensāciju attiecībā uz jebkādu kaitējumu, ko radījis noziedzīgais nodarījums vai pārkāpums, ir pilnībā izskaidrojis attiecīgos faktus un apstākļus, aktīvi sadarbojoties ar izmeklēšanas

iestādēm, un ir veicis konkrētus un atbilstīgus tehniskus, organizatoriskus un ar personālu saistītus pasākumus, lai novērstu jaunus noziedzīgos nodarījumus vai pārkāpumus.

Ekonomikas dalībnieku veiktie pasākumi tiek izvērtēti, ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma vai pārkāpuma smagumu un konkrētos apstākļus. Ja tiek uzskatīts, ka šie pasākumi ir nepietiekami, ekonomikas dalībnieks saņem paziņojumu par minētā lēmuma iemesliem.

Ekonomikas dalībniekam, kas ar galīgu spriedumu izslēgts no dalības iepirkuma vai koncesijas piešķiršanas procedūrās, izslēgšanas laikposmā, kas izriet no šāda sprieduma, nav tiesību izmantot šajā punktā paredzēto iespēju dalībvalstīs, kurās šis spriedums ir spēkā.”

12 Atbilstoši šīs direktīvas 58. pantam “Atlases kritēriji”:

“1. Atlases kritēriji var attiekties uz:

- a) atbilstību profesionālās darbības veikšanai;
- b) saimniecisko un finansiālo stāvokli;
- c) tehniskām un profesionālām spējām.

Līgumslēdzējas iestādes 2., 3. un 4. punktā minētos kritērijus ekonomikas dalībniekiem var piemērot tikai kā prasības attiecībā uz dalību. Starp prasībām tās iekļauj tikai tādas, ar kurām var atbilstoši nodrošināt, ka kandidātam vai pretendentam ir juridiskās un finansiālās iespējas un tehniskās un profesionālās spējas izpildīt piešķiramo līgumu. Visas prasības ir saistītas un samērīgas ar līguma priekšmetu.

2. Attiecībā uz piemērotību profesionālās darbības veikšanai līgumslēdzējas iestādes var prasīt, lai ekonomikas dalībnieki būtu reģistrēti kādā no profesionālajiem vai komercreģistriem dalībvalstī, kurā tie veic uzņēmējdarbību, kā aprakstīts XI pielikumā, vai lai tie ievērotu jebkuru citu prasību, kas noteikta minētajā pielikumā.

Iepirkumu procedūrās par pakalpojumiem, ciktāl ekonomikas dalībniekiem nepieciešama īpaša atļauja vai jābūt kādas īpašas organizācijas biedriem, lai viņi savā izcelsmes valstī varētu sniegt attiecīgo pakalpojumu, līgumslēdzēja iestāde var tiem prasīt pierādījumus par šādu atļauju vai dalību.

3. Attiecībā uz saimniecisko un finansiālo stāvokli līgumslēdzējas iestādes var noteikt prasības, kas nodrošina, ka ekonomikas dalībniekiem ir saimnieciskās un finansiālās spējas, kas vajadzīgas līguma izpildei. Šajā nolūkā līgumslēdzējas iestādes var jo īpaši prasīt, lai ekonomikas dalībniekiem būtu konkrēts gada minimālais apgrozījums, tostarp konkrēts minimālais apgrozījums līguma jomā. Turklāt līgumslēdzējas iestādes var prasīt, lai ekonomikas dalībnieki sniegtu informāciju par saviem gada pārskatiem, kuros būtu norādītas attiecības, piemēram, starp aktīviem un saistībām. Tās var prasīt arī pienācīgu līmeni attiecībā uz profesionālā riska apdrošināšanu.

[..]

4. Attiecībā uz tehniskajām un profesionālajām spējām līgumslēdzējas iestādes var noteikt prasības, kas nodrošina, ka ekonomikas dalībnieku rīcībā ir cilvēkresursi un tehniskie resursi, un pieredze, kas vajadzīgi, lai pildītu līgumu saskaņā ar atbilstīgu kvalitātes standartu.

Līgumslēdzējas iestādes var jo īpaši prasīt, lai ekonomikas dalībniekiem būtu pietiekams pieredzes līmenis, ko pierāda atbilstīgas atsauksmes par iepriekšējos gados pildītajiem līgumiem. Līgumslēdzēja iestāde var pieņemt, ka ekonomikas dalībniekam nav nepieciešamo profesionālo spēju, ja līgumslēdzēja iestāde ir konstatējusi, ka ekonomikas dalībniekam ir interešu konflikts, kas var negatīvi ietekmēt līguma izpildi.

Iepirkumu procedūrās par piegādēm, kam vajadzīgi izvietojanas vai uzstādīšanas darbi, pakalpojumi vai būvdarbi, ekonomikas dalībnieku profesionālo spēju sniegt pakalpojumu vai nodrošināt uzstādīšanu, vai veikt būvdarbus var novērtēt, ņemot vērā to prasmes, efektivitāti, pieredzi un uzticamību.

[..]”

13 Minētās direktīvas 60. panta “Pierādījumi” 3. un 4. punktā ir noteikts:

“3. Pierādījumus par ekonomikas dalībnieka saimniecisko un finansiālo stāvokli parasti var sniegt ar vienu vai vairākām XII pielikuma I daļā minētajām izziņām.

Ja pamatotu iemeslu dēļ ekonomikas dalībnieks nespēj iesniegt līgumslēdzējas iestādes pieprasītās izziņas, viņš var apliecināt savu saimniecisko vai finansiālo stāvokli ar jebkādiem citiem dokumentiem, ko līgumslēdzēja iestāde uzskata par piemērotiem.

4. Ekonomikas dalībnieku tehniskās spējas var apliecināt ar vienu vai vairākiem XII pielikuma II daļā minētajiem pierādījumiem saskaņā ar būvdarbu, piegāžu vai pakalpojuma raksturu, daudzumu vai svarīgumu un lietojumu.”

14 Šīs pašas direktīvas XII pielikumā “Atlases kritēriju pierādījumi” ir paredzēts:

“I daļa. Saimnieciskais un finansiālais stāvoklis

Ekonomikas dalībnieks sava saimnieciskā un finansiālā stāvokļa atbilstību izvirzītajām prasībām parasti var apliecināt, iesniedzot vienu vai vairākus turpmāk minētos dokumentus:

- a) atbilstīgas izziņas no bankas vai, attiecīgā gadījumā, pierādījumu par attiecīgu profesionālās darbības civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu;
- b) finanšu pārskatu vai izrakstu no finanšu pārskata, ja finanšu pārskata publiskošana ir noteikta tās valsts tiesību aktos, kurā ekonomikas dalībnieks veic uzņēmējdarbību;
- c) izziņu par uzņēmuma kopējo apgrozījumu un – attiecīgā gadījumā – par apgrozījumu konkrētā līguma jomā ne vairāk kā trijos iepriekšējos finanšu gados, par kuriem dati ir pieejami atkarībā no tā, kad izveidots uzņēmums vai kad ekonomikas dalībnieks sācis darbību, ciktāl informācija par šo apgrozījumu ir pieejama.

II daļa. Tehniskās spējas

Dokumenti, kas apliecina ekonomikas dalībnieku tehniskās spējas, kā minēts 58. pantā:

- a) šādi saraksti:
  - i) saraksts, kurā uzskaitīti piecos iepriekšējos gados veiktie būvdarbi, attiecībā uz nozīmīgākajiem būvdarbiem pievienojot izziņu par sekmīgu izpildi un rezultātu; ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu atbilstīgu konkurences līmeni, līgumslēdzējas iestādes var norādīt, ka ņems vērā liecības par attiecīgajiem būvdarbiem, kas īstenoti pirms vairāk nekā pieciem gadiem;
  - ii) saraksts, kurā uzskaitītas būtiskākās veiktās piegādes vai sniegtie pakalpojumi ne vairāk kā trijos iepriekšējos gados, norādot summas, laiku un gan valsts, gan privātos saņēmējus; ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu atbilstīgu konkurences līmeni, līgumslēdzējas iestādes var norādīt, ka ņems vērā liecības par attiecīgajām piegādēm vai pakalpojumiem, kas īstenoti pirms vairāk nekā trīs gadiem;
- b) ziņas par tehnisko personālu vai tehniskajām struktūrām neatkarīgi no tā, vai tās tieši ietilpst ekonomikas dalībnieka uzņēmumā vai ne, īpaši tām, kuras atbild par kvalitātes kontroli, kā arī – publisku būvdarbu līgumu gadījumā – par tehnisko personālu vai tehniskajām struktūrām, ko darbuzņēmējs var iesaistīt būvdarbu veikšanā;
- c) apraksts par tehniskajām iekārtām un pasākumiem, ko ekonomikas dalībnieks veic, lai nodrošinātu kvalitāti, un par uzņēmuma mācību un pētniecības iekārtām;
- d) ziņas par piegādes ķēdes pārvaldību un izsekošanas sistēmām, ko ekonomikas dalībnieks varēs piemērot, izpildot līgumu;
- e) ja piegādājamā produkcija vai pakalpojumi ir sarežģīti vai, izņēmuma kārtā, ir vajadzīgi īpašam nolūkam – pārbaude, ko veic līgumslēdzējas iestādes vai to uzdevumā veic kompetenta tās valsts iestāde, kurā piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs ir reģistrēts, ja vien minētā valsts struktūra piekrīt veikt šādu pārbaudi, attiecībā uz piegādātāja ražošanas jaudām vai pakalpojumu sniedzēja tehnisko iespēju un, ja vajadzīgs, mācību un pētniecības līdzekļiem, kas ekonomikas dalībniekam ir pieejami, un kvalitātes kontroles pasākumiem, kurus tas piemēros;
- f) pakalpojumu sniedzēja vai darbuzņēmēja vai uzņēmuma vadošā personāla izglītību vai profesionālo kvalifikāciju apliecinoši dokumenti, ja tos neizvērtē kā vienu no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijiem;
- g) apraksts par vides pārvaldības pasākumiem, kurus ekonomikas dalībnieks varēs piemērot, izpildot līgumu;
- h) tā personālsastāva vidējais skaits gadā un tā vadošā personāla skaits, ko pakalpojumu sniedzējs vai būvuzņēmējs nodarbinājis iepriekšējos trijos gados;
- i) paziņojums par darbarīku, ražotņu vai tehnisko aprīkojumu, kas pakalpojumu sniedzējam vai būvuzņēmējam ir pieejams, lai izpildītu līgumu;
- j) norāde par līguma daļu, par kuru pakalpojumu sniedzējs varētu slēgt apakšuzņēmuma līgumus;
- k) attiecībā uz piegādājamo produkciju:

- i) paraugi, apraksti vai fotogrāfijas, kuru autentiskumu apliecina, ja līgumslēdzēja iestāde to pieprasa;
- ii) sertifikāti, ko izsnieguši kvalitātes kontroles valsts institūti vai aģentūras, kuru kompetence ir vispārārtzīta, un kas apliecina produkcijas atbilstību, to skaidri identificējot ar atsaucēm uz tehniskajām specifikācijām vai standartiem.”

15 Direktīvas 2014/24 63. panta “Paļaušanās uz citu subjektu spējām” 1. punktā ir noteikts:

“Attiecībā uz kritērijiem, kuri attiecas uz saimniecisko un finansiālo stāvokli, kā noteikts 58. panta 3. punktā, un attiecībā uz kritērijiem, kuri attiecas uz tehnisko un profesionālo spēju, kā noteikts 58. panta 4. punktā, ekonomikas dalībnieks var attiecīgā gadījumā un saistībā ar konkrētu līgumu paļauties uz citu subjektu spējām neatkarīgi no tā, kāda veida juridiskās saiknes pastāv starp to un šiem subjektiem. Tomēr attiecībā uz kritērijiem, kuri attiecas uz izglītību vai profesionālo kvalifikāciju, kā noteikts XII pielikuma II daļas f) punktā, vai uz attiecīgo profesionālo pieredzi, ekonomikas dalībnieki var paļauties tikai uz citu subjektu spējām, ja šis subjekts veiks darbus vai sniegs pakalpojumus, kuriem šīs spējas ir nepieciešamas. Ja ekonomikas dalībnieks vēlas paļauties uz citu subjektu spējām, tas līgumslēdzējai iestādei pierāda, ka viņa rīcībā būs nepieciešamie līdzekļi, piemēram, uzrādot minēto subjektu saistības šajā sakarā.

Līgumslēdzēja iestāde saskaņā ar 59., 60. un 61. pantu pārbauda, vai šie subjekti, uz kuru spējām ekonomikas dalībnieks paredz paļauties, atbilst attiecīgajiem atlases kritērijiem un vai ir iemesls to izslēgšanai saskaņā ar 57. pantu. Līgumslēdzēja iestāde prasa, lai ekonomikas dalībnieks aizstātu subjektu, kurš neatbilst attiecīgajiem atlases kritērijiem, vai kura gadījumā ir obligāts iemesls izslēgšanai. Līgumslēdzēja iestāde var prasīt vai dalībvalsts var pieprasīt līgumslēdzējai iestādei prasīt, lai ekonomikas dalībnieks aizstātu subjektu, kura gadījumā ir neobligāts iemesls izslēgšanai.

Ja ekonomikas dalībnieks paļaujas uz citu subjektu spējām saistībā ar kritērijiem, kas attiecas uz saimniecisko un finansiālo stāvokli, līgumslēdzēja iestāde var prasīt, lai attiecīgais ekonomikas dalībnieks un šie subjekti būtu solidāri atbildīgi par līguma izpildi.

Saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem ekonomikas dalībnieku grupa, kā minēts 19. panta 2. punktā, var paļauties uz grupas dalībnieku vai citu subjektu spējām.”

16 Šis direktīvas 70. pantā “Līgumu izpildes nosacījumi” ir paredzēts:

“Līgumslēdzējas iestādes var paredzēt īpašus nosacījumus attiecībā uz līguma izpildi ar noteikumu, ka tie ir saistīti ar līguma priekšmetu 67. panta 3. punkta nozīmē un norādīti iepirkuma izsludināšanas paziņojumā vai iepirkuma procedūras dokumentos. Minētie nosacījumi var ietvert ar ekonomiku, inovāciju, vidi, sabiedrību vai nodarbinātību saistītus apsvērumus.”

Direktīva 89/665

17 Direktīvas 89/665 1. pantā “Darbības joma un pārskatīšanas procedūru pieejamība” ir noteikts:

“1. Šo direktīvu piemēro līgumiem, kas minēti [Direktīvā 2014/24], izņemot gadījumus, kad šādi līgumi ir izslēgti no minētās direktīvas piemērošanas jomas saskaņā ar minētās direktīvas 7., 8., 9., 10., 11., 12., 15., 16., 17. un 37. pantu.

[..]

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz līgumiem, uz ko attiecas Direktīva 2014/24/ES vai Direktīva 2014/23/ES, līgumslēdzēju iestāžu lēmumus var efektīvi un jo īpaši iespējami ātri pārskatīt saskaņā ar šīs direktīvas 2.–2.f pantā izklāstītajiem nosacījumiem, pamatojoties uz to, ka ar šādiem lēmumiem ir pārkāpti Savienības tiesību akti publiskā iepirkuma jomā vai attiecīgās valsts noteikumi, ar kuriem transponē minētos tiesību aktus.

[..]

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka saskaņā ar sīki izstrādātiem noteikumiem, ko dalībvalstis var pieņemt, pārskatīšanas procedūras ir pieejamas vismaz ikvienai personai, kura ir vai ir bijusi ieinteresēta iegūt konkrēta līguma slēgšanas tiesības un kurai ar varbūtējo pārkāpumu ir vai var tikt nodarīts kaitējums.

[..]

5. Dalībvalstis var prasīt, lai attiecīgā persona vispirms prasa pārskatīšanu līgumslēdzējā iestādē. Šādā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka šāda pārskatīšanas pieteikuma iesniegšana nekavējoties aptur iespēju slēgt līgumu.

[..]

Šā punkta pirmajā daļā minētā apturēšana nebeidzas, kamēr nav pagājis termiņš, kas ir vismaz 10 kalendārās dienas no nākamās dienas pēc dienas, kad līgumslēdzēja iestāde ir nosūtījusi atbildi, ja izmanto faksu vai elektroniskus saziņas līdzekļus, vai – ja izmanto citus saziņas līdzekļus – vai nu vismaz 15 kalendārās dienas no nākamās dienas pēc dienas, kad līgumslēdzēja iestāde ir nosūtījusi atbildi, vai arī vismaz 10 kalendārās dienas no nākamās dienas pēc dienas, kad saņemta atbilde.”

18 Šīs direktīvas 2. panta “Prasības attiecībā uz pārskatīšanas procedūrām” 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis nodrošina to, ka pasākumos attiecībā uz 1. pantā paredzētajām pārskatīšanas procedūrām ir noteikts pilnvarojums:

- a) tiklīdz rodas izdevība un panākot vienošanos veikt pagaidu pasākumus, lai izlabotu varbūtējo pārkāpumu vai novērstu turpmāku kaitējumu attiecīgajām interesēm, tostarp pasākumus, lai apturētu valsts līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru vai nodrošinātu tās apturēšanu, vai apturētu jebkura līgumslēdzējas iestādes pieņemtā lēmuma īstenošanu;
- b) vai nu atcelt nelikumīgi pieņemtus lēmumus, vai nodrošināt to atcelšanu, tostarp atcelt diskriminējošas tehniskās, ekonomiskās vai finanšu prasības uzaicinājumā uz konkursu, līguma dokumentos vai jebkurā citā dokumentā, kas attiecas uz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru;
- c) atlīdzināt zaudējumus personām, kam ar pārkāpumu nodarīts kaitējums.”

19 Direktīva 89/665 tās sākotnējā redakcijā pirms grozījumiem, kas izdarīti ar Direktīvu 2014/23, tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/66/EK (2007. gada 11. decembris) (OV 2007, L 335, 31. lpp.), lai uzlabotu pārskatīšanas procedūru efektivitāti publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas jomā. Šīs direktīvas 36. apsvērumā bija norādīts, ka šajā direktīvā tiek respektētas pamattiesības, ievēroti principi, kas it īpaši ir atzīti Eiropas

Pamattiesību hartā (turpmāk tekstā – “Harta”), un it īpaši šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt, ka tiek pilnībā ievērotas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu saskaņā ar Hartas 47. panta pirmo un otro daļu.

Direktīva 2016/943

20 Direktīvas 2016/943 4. un 18. apsvērumā ir noteikts:

“(4) Novatoriski uzņēmumi ir aizvien neaizsargātāki pret negodīgu praksi, – piemēram, zādzībām, neatļautu kopēšanu, ekonomisko spiegošanu vai konfidencialitātes prasību pārkāpumiem –, kuras mērķis ir piesavināties komercnoslēpumus, neatkarīgi no tā, vai šādas prakses izcelsme ir Savienības teritorijā vai ārpus tās. Jaunākās tendences, piemēram, globalizācija, plašāka ārpalpojumu izmantošana, garākas piegādes ķēdes un plašāka informācijas un sakaru tehnoloģijas izmantošana palielina šādas prakses izmantošanas risku. Komercnoslēpuma nelikumīga iegūšana, izmantošana vai izpaušana apdraud komercnoslēpuma likumīgo turētāju spējas iegūt pirmā tirgus dalībnieka peļņu no saviem ar novatorismu saistītajiem centieniem. Bez efektīviem un salīdzināmiem tiesiskajiem līdzekļiem, ar ko visā Savienībā aizsargātu komercnoslēpumus, ir apdraudēti stimuli iesaistīties novatoriskā pārrobežu darbībā iekšējā tirgū, un komercnoslēpumi nespēj īstenot savu potenciālu kā ekonomikas izaugsmes un darbavietu izveides virzītājspēks. Tādēļ inovācija un radošums netiek stimulēts un ieguldījumi samazinās, tādējādi negatīvi ietekmējot iekšējā tirgus pienācīgu darbību un apdraudot tā izaugsmi veicinošo potenciālu.

[..]

(18) Turklāt, piemērojot šo direktīvu, par likumīgu būtu jāuzskata komercnoslēpumu iegūšana, izmantošana vai izpaušana, ko pieprasa vai atļauj tiesību akti. Tas jo īpaši attiecas uz komercnoslēpumu iegūšanu un izpaušanu, ko saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un valstu tiesību aktiem vai praksi veic, īstenojot darba ņēmēju pārstāvju tiesības uz informāciju, konsultācijām un līdzdalību un saistībā ar darba ņēmēju un darba devēju interešu kolektīvu aizsardzību, tostarp kopīgu lēmumu pieņemšanu, kā arī uz komercnoslēpumu iegūšanu vai izpaušanu saistībā ar obligātām revīzijām, kuras veic saskaņā ar Savienības vai valstu tiesību aktiem. Tomēr šādai komercnoslēpuma uzskatīšanai par likumīgi iegūtu nebūtu jāskar jebkurš komercnoslēpumu konfidencialitātes pienākums vai jebkurš to izmantošanas ierobežojums, ko ar Savienības vai valstu tiesību aktiem piemēro informācijas saņēmējam vai ieguvējam. Šai direktīvai jo īpaši nebūtu jāatbrīvo publiskā sektora iestādes no konfidencialitātes pienākumiem, kas tām jāievēro attiecībā uz komercnoslēpumu turētāju sniegto informāciju, neatkarīgi no tā, vai minētie pienākumi paredzēti Savienības vai valsts tiesību aktos. Šie konfidencialitātes pienākumi ietver, piemēram, pienākumus attiecībā uz informāciju, kas sniegta līgumslēdzējām iestādēm saistībā ar publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu un kas noteikti, piemēram, [..] Direktīvā [2014/24].”

21 Saskaņā ar šīs direktīvas 1. pantu “Priekšmets un darbības joma”:

“1. Šī direktīva paredz noteikumus par aizsardzību pret komercnoslēpumu nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu.

[..]

2. Šī direktīva neskar:

[..]

b) tādu Savienības vai valsts noteikumu piemērošanu, kuri paredz, ka komercnoslēpuma turētājiem sabiedrības interesēs jāizpauž informācija, tostarp komercnoslēpumi, publiskā sektora, administratīvām vai tiesu iestādēm, lai minētās iestādes varētu veikt savus pienākumus;

c) tādu Savienības vai valsts noteikumu piemērošanu, kuri Savienības iestādēm un struktūrām vai valstu publiskām iestādēm paredz vai ļauj izpaust uzņēmumu sniegtu informāciju, kas ir minēto iestāžu, struktūru vai valstu publisko iestāžu rīcībā, ievērojot Savienības vai valstu tiesību aktos noteiktos pienākumus un prerogatīvas un saskaņā ar tiem;

[..].”

22 Minētās direktīvas 3. panta “Komerccnoslēpumu likumīga iegūšana, izmantošana un izpaušana” 2. punktā ir paredzēts:

“Komerccnoslēpumu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu uzskata par likumīgu tiktāl, ciktāl šādu iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu paredz vai atļauj Savienības vai valsts tiesību akti.”

23 Šīs pašas direktīvas 4. panta “Komerccnoslēpumu nelikumīga iegūšana, izmantošana un izpaušana” 2. punkta a) apakšpunktā ir noteikts:

“Komerccnoslēpuma iegūšana bez komerccnoslēpuma turētāja atļaujas ir uzskatāma par nelikumīgu, ja tas ir noticis šādu iemeslu rezultātā:

a) neatļauta piekļuve tādiem dokumentiem, objektiem, materiāliem, vielām vai elektroniskajām datnēm, to piesavināšanās vai kopēšana, kuri ir komerccnoslēpuma turētāja likumīgā kontrolē, kas ietver komerccnoslēpumu vai no kuriem to var izsecināt.”

24 Direktīvas 2016/943 9. panta “Komerccnoslēpumu konfidencialitātes ievērošana tiesvedības gaitā” 2. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis arī nodrošina, ka kompetentās tiesu iestādes, pēc puses pienācīgi pamatota prasības saņemšanas, var veikt konkrētus pasākumus, kas vajadzīgi, lai saglabātu jebkura komerccnoslēpuma vai iespējamā komerccnoslēpuma konfidencialitāti, kas izmantots vai minēts tiesvedības gaitā attiecībā uz komerccnoslēpuma nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu. Dalībvalstis var arī ļaut kompetentajām tiesu iestādēm veikt šādus pasākumus pēc savas iniciatīvas.

Pirmajā daļā minētie pasākumi ietver vismaz iespēju:

a) ierobežot piekļuvi jebkuram komerccnoslēpumu vai iespējamu komerccnoslēpumu saturošam dokumentam, ko iesniegušas puses vai trešās personas, pilnīgu vai daļēju piekļuvi sniedzot ierobežotam personu skaitam;

- b) ierobežot piekļuvi tiesas sēdēm, kurās var izpaust komercnoslēpumus vai iespējamus komercnoslēpumus, un attiecīgajiem minēto tiesas sēžu ierakstiem vai protokoliem, piekļuvi sniedzot ierobežotam personu skaitam;
- c) jebkurai personai, kas neietilpst a) un b) apakšpunktā minēto personu skaitā, darīt pieejamu jebkura tiesas nolēmuma nekonfidenciālu redakciju, kurā komercnoslēpumu saturošie elementi ir svītroti vai rediģēti.

Otrās daļas a) un b) apakšpunktā minētais personu skaits nepārsniedz to, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu to, ka tiek ievērotas tiesvedības pušu tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību un taisnīgu tiesu, un tas ietver vismaz vienu fizisku personu no katras puses un minēto tiesvedības pušu attiecīgos advokātus vai citus pārstāvjus.”

Lietuvas tiesības

Likums par publiskajiem iepirkumiem

- 25 *Lietuvos Respublikos viešuju pirkimu istatymas* (Lietuvas Republikas Likums par publiskajiem iepirkumiem), tā redakcijā, kas piemērojama pamatlīetā (turpmāk tekstā – “Likums par publiskajiem iepirkumiem”), 20. pantā “Konfidencialitāte” ir noteikts:

“1. Līgumslēdzējai iestādei, konkursa komisijai, tās locekļiem un ekspertiem, kā arī jebkurai citai personai ir aizliegts izpaust trešām personām informāciju, kuru piegādātāji ir iesnieguši kā konfidenciālu informāciju.

2. Visu piegādātāja piedāvājumu vai dalības pieteikumu nevar kvalificēt kā konfidenciālu, tomēr piegādātājs var norādīt, ka noteikta viņa piedāvājumā ietvertā informācija ir konfidenciāla. Konfidenciālā informācija tostarp var ietvert (ražošanas) komercnoslēpumu un piedāvājuma konfidenciālos aspektus. Informāciju nevar uzskatīt par konfidenciālu:

- 1) ja ar to tiktu pārkāptas tiesību normas, kurās paredzēts pienākums izpaust informāciju vai tiesības iegūt informāciju, kā arī šo tiesību normu piemērošanas noteikumus;
- 2) ja tādējādi tiek pārkāpti šī likuma 33. un 58. pantā paredzētie pienākumi saistībā ar noslēgto līgumu publicēšanu, kandidātu un pretendentu informēšanu, tostarp informāciju par iepirkumā norādīto piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu cenu, izņemot to veidojošos elementus;
- 3) ja šī informācija ir sniegta dokumentos, kas apliecina, ka piegādātājam nav piemērojams neviens izslēgšanas iemesls, ka tas atbilst spēju prasībām un kvalitātes vadības un vides aizsardzības noteikumiem, izņemot informāciju, kuras izpaušana pārkāpj Lietuvas Republikas Personas datu aizsardzības likuma noteikumus vai piegādātāja pienākumus saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti ar trešām personām;
- 4) ja šī informācija attiecas uz uzņēmējiem un apakšuzņēmējiem, uz kuru spējām paļaujas piegādātājs, izņemot informāciju, kuras izpaušana pārkāptu Personas datu aizsardzības likuma noteikumus.

3. Ja līgumslēdzējai iestādei ir šaubas par piegādātāja piedāvājumā iekļautās informācijas konfidencialo raksturu, tai ir jālūdz tam pierādīt, kādēļ attiecīgā informācija ir konfidenciala [..].

4. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc līguma noslēgšanas ieinteresētie pretendenti var lūgt līgumslēdzējai iestādei dot tiem piekļuvi izraudzītā pretendenta piedāvājumam vai dalības pieteikumam (kandidāti var lūgt piekļuvi citu piegādātāju, kuri ir uzaicināti iesniegt piedāvājumu vai piedalīties dialogā, dalības pieteikumiem), tomēr tā nevar izpaust informāciju, kuru kandidāti vai pretendenti ir kvalificējuši kā konfidencialu, pretējā gadījumā tiktu pārkāpts šī panta 2. punkts.

[..]”

26 Šī likuma 45. panta “Vispārīgie principi piegādātāja un tā dalības pieteikuma vai piedāvājuma izvērtēšanā” 3. punktā ir paredzēts:

“Ja kandidāts vai pretendents ir iesniedzis neprecīzus, nepilnīgus vai nepatiesus dokumentus vai datus par atbilstību iepirkuma dokumentu prasībām vai nav iesniedzis šādus dokumentus vai datus, līgumslēdzējai iestādei, nepārkāpjot vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principus, ir jālūdz kandidātam vai pretendentam tās noteiktā saprātīgā termiņā izlabot, papildināt vai precizēt šos dokumentus vai datus. Papildus dokumentiem vai datiem par piegādātāja izslēgšanas iemesla neesamību, tā atbilstību ar spēju saistītajām prasībām, kā arī kvalitātes vadības un vides aizsardzības kritērijiem, var labot, papildināt, precizēt vai iesniegt tikai piegādātāja doto pilnvarojumu parakstīt dalības pieteikumu vai piedāvājumu, līgumu par kopīgu darbību, dokumentu, kurā ir apliecināta piedāvājuma spēkā esamība, un dokumentus, kas nav saistīti ar līguma priekšmetu, tā tehniskajiem raksturlielumiem, līguma izpildes nosacījumiem vai piedāvājuma cenu. Pārējos piegādātāja piedāvājuma dokumentus var labot, papildināt vai precizēt saskaņā ar šā likuma 55. panta 9. punktu.”

27 Minētā likuma 46. panta “Piegādātāja izslēgšanas iemesli” 4. punktā ir noteikts:

“Līgumslēdzēja iestāde izslēdz piegādātāju no iepirkuma procedūras, ja:

[..]

4) šis piegādātājs iepirkuma procedūrā ir noklusējis informāciju vai ir sniedzis nepatiesu informāciju par šajā pantā un šā likuma 47. pantā noteikto prasību ievērošanu un līgumslēdzēja iestāde to var pierādīt ar jebkādiem tiesiskiem līdzekļiem, vai piegādātājs nepatiesas informācijas iesniegšanas rezultātā nespēj iesniegt apliecinātos dokumentus, kas tiek prasīti saskaņā ar šā likuma 50. pantu. [..]”

28 Likuma par publiskajiem iepirkumiem 52. pantā “Informācijas slēpšana, nepatiesas informācijas iesniegšana vai dokumentu neiesniegšana” ir paredzēts:

“1. Līgumslēdzēja iestāde saskaņā ar *Viešuju pirkimų tarnyba* [(Publisko iepirkumu birojs, Lietuva)] izstrādātajiem noteikumiem vēlākais desmit dienu laikā publicē *Centrinė viešuju pirkimų informacinė sistema* [(Publisko iepirkumu centrālais portāls, Lietuva)] informāciju par piegādātāju, kurš iepirkuma procedūrā ir slēpis informāciju vai ir sniedzis nepatiesu informāciju par šī likuma 46. un 47. pantā noteikto prasību ievērošanu, vai kurš, tā kā ir sniedzis nepatiesu informāciju, nav iesniedzis apliecinātos dokumentus, kas tiek prasīti saskaņā ar šā likuma 50. pantu, ja:

1) šis piegādātājs ir ticis izslēgts no iepirkuma procedūras;

2) ir ticis pieņemts tiesas nolēmums.

[..]”

- 29 Likuma par publiskajiem iepirkumiem 55. panta “Piedāvājumu izvērtēšana un salīdzināšana” 9. punktā ir noteikts:

“Saskaņā ar šā likuma 45. panta 3. punktu līgumslēdzēja iestāde var lūgt pretendentiem labot, papildināt vai precizēt to piedāvājumus, bet tā nevar tiem lūgt, piedāvāt vai atļaut grozīt būtiskas tāda piedāvājuma sastāvdaļas, kas ir iesniegts atklātā vai slēgtā procedūrā, vai tāda galīgā piedāvājuma sastāvdaļas, kas ir iesniegts konkursa dialogā, sarunu procedūrā ar paziņojuma publicēšanu vai bez tā, vai arī inovācijas partnerībā, t.i., nevar grozīt to cenu vai veikt citus grozījumus, kuru rezultātā iepirkuma procedūras dokumentiem neatbilstošs piedāvājums kļūtu tiem atbilstošs. Ja, izvērtējot piedāvājumus, līgumslēdzēja iestāde atklāj piedāvājumā kļūdas cenas vai izmaksu aprēķinā, tai ir jāaicina pretendentu tās noteiktajā termiņā izlabot konstatētās kļūdas aprēķinos, negrozot cenas vai izmaksas, kas bija norādītas piedāvājumā brīdī, kad tas par to uzzināja. Koriģējot tā piedāvājumā konstatētās kļūdas aprēķinos, pretendents var koriģēt cenu vai izmaksas veidojošos elementus, bet tas nevar atteikties no cenas elementiem vai izmaksas veidojošajiem elementiem, nedz arī pievienot jaunus elementus cenai vai izmaksām.”

- 30 Šā likuma 58. panta “Iepirkuma procedūru rezultātu paziņošana” 3. punktā ir paredzēts:

“Šā panta 1. un 2. punktā minētajos gadījumos līgumslēdzēja iestāde nedrīkst sniegt informāciju, kuras izpaušana būtu pretrunā noteikumiem par informācijas un datu aizsardzību, vai kas būtu pretrunā vispārējām interesēm, kaitētu attiecīgā piegādātāja likumīgajām komercinteresēm vai ietekmētu konkurenci starp piegādātājiem.”

Lietuvas Republikas Civilprocesa kodekss

- 31 *Lietuvos Respublikos Civilinio proceso kodeksas* (Lietuvas Republikas Civilprocesa kodekss) 10¹. pantā “Īpaši noteikumi komercnoslēpumu aizsardzības jomā” ir noteikts:

“1. Šajā pantā ir paredzēti īpaši noteikumi komercnoslēpumu aizsardzības jomā lietās, kas saistītas ar komercnoslēpumu nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu, un citās civillietās.

2. Ja ir pamats uzskatīt, ka varētu tikt izpausts komercnoslēpums, tiesa pēc lietas dalībnieku pienācīgi pamatota lūguma vai pēc savas ierosmes ar motivētu rīkojumu izraugās personas, kuras var:

- 1) piekļūt tām lietas materiālu daļām, kas satur informāciju, kura ir vai var būt komercnoslēpums, taisīt un saņemt izrakstus, dublikātus un kopijas (digitālas kopijas);
- 2) piedalīties slēgtās sēdēs, kurās var izpaust informāciju, kas ir vai var būt komercnoslēpums, un piekļūt minēto sēžu protokoliem;
- 3) saņemt sprieduma vai rīkojuma, kurā ietverta informācija, kas ir vai var būt komercnoslēpums, apstiprinātu kopiju (digitālu kopiju).

3. Šā panta 2. punktā minēto personu skaits nedrīkst pārsniegt to, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu tiesības uz tiesību aizsardzību tiesā un tiesības uz taisnīgu tiesu. Šo personu vidū ir vismaz šādas personas:

- 1) ja lietas dalībnieks ir fiziska persona: pati persona un tās pārstāvis;
- 2) ja lietas dalībnieks ir juridiska persona: vismaz viena fiziska persona, kura uztur lietu juridiskās personas vārdā, un tās pārstāvis.

4. Piemērojot šī panta 2. punktā paredzētos ierobežojumus, tiesa ņem vērā vajadzību nodrošināt tiesības uz tiesību aizsardzību tiesā un tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, pušu un citu lietas dalībnieku likumīgās intereses un kaitējumu, ko varētu radīt šādu ierobežojumu piemērošana vai nepiemērošana.

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 32 Ar 2018. gada 27. septembrī publicēto paziņojumu par publisko iepirkumu līgumslēdzēja iestāde izsludināja iepirkuma procedūru, lai piešķirtu tiesības slēgt starptautisku atklātu līgumu Neringas (Lietuva) pilsētas sadzīves atkritumu savākšanas un izvešanas uz Klaipēdas (Lietuva) reģiona atkritumu apstrādes iekārtām pakalpojumu iepirkumam.
- 33 Līgumslēdzēja iestāde šajā paziņojumā definēja tehniskās specifikācijas. Tajā it īpaši bija paredzēts, ka pakalpojumu sniedzējam būs jāizmanto sadzīves atkritumu savākšanas transportlīdzekļi, kuriem ir jāatbilst vismaz “Euro 5” standartam un ir jābūt aprīkoti ar fiksētu, pastāvīgi funkcionējošu ģeogrāfiskās atrašanās vietas sistēmas (GPS) raidītāju, lai ļautu līgumslēdzējai iestādei noteikt konkrēto transportlīdzekļa atrašanās vietu un tā konkrēto maršrutu.
- 34 Paziņojumā bija ietverts arī pretendentu profesionālo un tehnisko spēju apraksts, kas ir nepieciešamas līguma izpildei, kā arī pretendentu finansiālā un saimnieciskā stāvokļa apraksts. Šajā ziņā tajā bija precizēts, ka katram pretendentam ir jāiesniedz deklarācija brīvā formā, kurā ir apliecināts, ka tā vidējais gada apgrozījums, veicot jaukto sadzīves atkritumu savākšanas un izvešanas darbību iepriekšējos trijos finanšu gados vai kopš tā reģistrācijas datuma, ja tas šo darbību veic mazāk nekā trīs finanšu gadus, nav bijis mazāks par 200 000 EUR bez pievienotās vērtības nodokļa.
- 35 Līgumslēdzēja iestāde saņēma trīs piedāvājumus, tostarp *Ecoservice* un Grupas piedāvājumus.
- 36 Līgumslēdzēja iestāde 2018. gada 29. novembrī paziņoja pretendentiem piedāvājumu novērtējumu un to galīgo klasifikāciju. Līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas Grupai tās piedāvājuma zemākās cenas dēļ, un *Ecoservice* tika ierindota otrajā vietā.
- 37 2018. gada 4. decembrī *Ecoservice*, pamatojoties uz Likuma par publiskajiem iepirkumiem 20. panta 4. punktu, lūdza līgumslēdzējai iestādei piekļuvi elementiem, kurus tā bija izmantojusi, lai veiktu minēto klasifikāciju, it īpaši Grupas piedāvājumam.
- 38 2018. gada 6. decembrī *Ecoservice* tika dota iespēja iepazīties ar šī piedāvājuma nekonfidenciālo informāciju.

- 39 Uzskatīdama, ka Grupai nav prasītās kvalifikācijas, *Ecoservice* 2018. gada 10. decembrī iesniedza sūdzību līgumslēdzējai iestādei, apstrīdot iepirkuma procedūras rezultātus. Tā apgalvoja, pirmkārt, ka neviens no Grupas dalībniekiem iepriekšējo triju gadu laikā nebija varējis izpildīt līgumus par jaukto sadzīves atkritumu savākšanu un izvešanu par summu 200 000 EUR. Šajā ziņā tā precizēja – tā kā *Parsekas* nesniedz jauktu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus, līgumslēdzējai iestādei esot bijis jālūdz paskaidrot iesniegto deklarāciju, saskaņā ar kuru *Parsekas* esot izpildījusi jaukto atkritumu apsaimniekošanas līgumus par summu 23 5510,79 EUR. Otrkārt, *Ecoservice* apgalvoja, ka Grupai nebija prasīto tehnisko spēju.
- 40 Līgumslēdzēja iestāde 2018. gada 17. decembrī noraidīja šo sūdzību, iesniedzējtiesas ieskatā lakoniski norādot, ka Grupa ir izpildījusi abus *Ecoservice* apstrīdētos kvalifikācijas nosacījumus.
- 41 2018. gada 27. decembrī *Ecoservice* cēla prasību par šo lēmumu *Klaipėdos apygardos teismas* (Klaipēdas apgabaltiesa, Lietuva), tostarp lūdzot uzdot līgumslēdzējai iestādei izsniegt Grupas piedāvājumu un Grupas saraksti ar līgumslēdzēju iestādi. *Ecoservice*, apgalvojot, ka tiesai ir iesniedzami visi pierādījumu elementi neatkarīgi no to konfidencialā rakstura, uzskatīja, ka, lai precizētu tās lūgumus, tās rīcībā ir jābūt šiem dokumentiem, no kuriem daži nav konfidenciali.
- 42 Ar 2019. gada 3. janvāra lēmumu šī tiesa uzdeva līgumslēdzējai iestādei izsniegt *Ecoservice* visus pieprasītos dokumentus.
- 43 2019. gada 11. janvāra procesuālajā rakstā, kas iesniegts pēc minētā rīkojuma izdošanas, līgumslēdzēja iestāde norādīja, pirmkārt, ka sūdzības izskatīšanas laikā tā bija lūgusi Grupai sniegt paskaidrojumus par tās noslēgtajiem atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu līgumiem. Grupa esot nosūtījusi pieprasīto informāciju, precizējot, ka liela daļa nosūtītās informācijas ir konfidenciala un tādējādi ir jāaizsargā no izpaušanas trešām personām. Uzskatot arī, ka šai informācijai ir komercvērtība Grupai un ka tās izpaušana konkurentiem varētu radīt tai zaudējumus, līgumslēdzēja iestāde to neiesniedza tiesai, lai nepārkāptu Likuma par publiskajiem iepirkumiem 20. pantu. Tādējādi tā iesniedza tikai Grupas piedāvājuma nekonfidencialo informāciju, vienlaikus norādot, ka tā iesniegs tiesai konfidencialo informāciju, ja tā to tai vēlreiz lūgs.
- 44 Otrkārt, līgumslēdzēja iestāde lūdza noraidīt prasību, pamatojoties uz to, ka papildu skaidrojumi, ko tā bija saņēmusi no Grupas, un tās telpu apmeklējums ļāva apstiprināt, ka attiecīgais piedāvājums ir novērtēts pareizi.
- 45 Ar 2019. gada 15. janvāra rīkojumu *Klaipėdos apygardos teismas* (Klaipēdas apgabaltiesa) attiecināja pienākumu iesniegt dokumentus tikai uz Grupas piedāvājumu un tam pievienotajiem dokumentiem, un izdeva rīkojumu iesniegt tos līdz 2019. gada 25. janvārim.
- 46 Līgumslēdzēja iestāde 2019. gada 25. janvārī iesniedza šai tiesai pieprasītos dokumentus, nošķirot tos atkarībā no tā, vai tajos bija ietverta konfidenciala informācija. Informācija, par kuru Grupa – līgumslēdzējai iestādei pret to neiebilstot – bija apgalvojusi, ka tā ir konfidenciala, tika adresēta vienīgi minētajai tiesai. Līgumslēdzēja iestāde turklāt lūdza tiesu neļaut *Ecoservice* iepazīties ar Grupas piedāvājuma konfidencialo informāciju un kvalificēt šo informāciju kā lietas materiālus, kas nav publiskojami.
- 47 Ar 2019. gada 30. janvāra rīkojumu pirmās instances tiesa apmierināja līgumslēdzējas iestādes lūgumus, pirmkārt, kvalificēt tai iesniegto informāciju par Grupas piedāvājumu kā konfidencialu un, otrkārt, neizpaust to.

- 48 Ar rīkojumu, kas nav pārsūdzams, šī tiesa 2019. gada 14. februārī noraidīja *Ecoservice* 2019. gada 11. februārī iesniegto lūgumu piekļūt visiem lietas materiāliem.
- 49 Ar rīkojumu, kas nav pārsūdzams, minētā tiesa 2019. gada 21. februārī noraidīja *Ecoservice* 2019. gada 12. februārī iesniegto lūgumu uzdot *Parsekas* iesniegt datus par tās noslēgtajiem atkritumu apsaimniekošanas līgumiem.
- 50 Ar 2019. gada 15. marta spriedumu *Klaipėdos apygardos teismas* (Klaipēdas apgabaltiesa) noraidīja *Ecoservice* prasību, pamatojoties uz to, ka Grupai bija nepieciešamā kvalifikācija.
- 51 Lemjot par *Ecoservice* iesniegto apelācijas sūdzību, *Lietuvos apeliacinis teismas* (Lietuvas Apelācijas tiesa) ar 2019. gada 30. maija spriedumu atcēla gan pirmās instances tiesas spriedumu, gan līgumslēdzēja iestādes lēmumu par piedāvājumu sarindošanu. Apelācijas instances tiesa arī uzdeva līgumslēdzējai iestādei veikt jaunu piedāvājumu izvērtēšanu.
- 52 Līgumslēdzēja iestāde iesniedza kasācijas sūdzību *Lietuvos Aukščiausio Teismo* (Lietuvas Augstākā tiesa).
- 53 Pirms atbildes raksta uz kasācijas sūdzību iesniegšanas *Ecoservice* 2019. gada 26. jūlijā lūdza *Lietuvos Aukščiausio Teismo* (Lietuvas Augstākā tiesa) piekļūvi konfidencialajiem dokumentiem, kurus līgumslēdzēja iestāde bija iesniegusi pirmās instances tiesā, aizklājot no komerciālā viedokļa jutīgo informāciju.
- 54 Pirmkārt, iesniedzējtiesa ir norādījusi, ka dažas pretendentu kvalifikācijas prasības, kas ir ietvertas paziņojumā par uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus, varētu tikt uzskatītas gan par nosacījumiem, kas ir saistīti ar ekonomikas dalībnieka finansiālo un saimniecisko stāvokli, gan par nosacījumiem, kas ir saistīti ar tā tehniskajām un profesionālajām spējām, gan arī par tehniskajām specifikācijām vai publiskā līguma izpildes nosacījumiem.
- 55 Esot svarīgi noteikt šo prasību raksturu, jo saskaņā ar Likuma par publiskajiem iepirkumiem 45. panta 3. punktu un 55. panta 9. punktu pienākums vai iespēja labot pretendenta deklarāciju atšķiras atkarībā no tā, vai strīdīgā informācija attiecas uz tā kvalifikāciju vai iesniegto piedāvājumu.
- 56 Otrkārt, iesniedzējtiesas ieskatā rodas jautājums par pretendenta iesniegtās konfidencialās informācijas aizsardzības līdzsvarošanu ar citu pretendentu tiesību uz aizstāvību efektivitāti.
- 57 Šajā gadījumā *Ecoservice* esot neveiksmīgi mēģinājusi iegūt piekļūvi Grupas piedāvājumam. Pati līgumslēdzēja iestāde ļoti aktīvi esot devusi priekšroku Grupas tiesībām uz tās konfidencialās informācijas aizsardzību. Šī prakse, kas esot bieži sastopama Lietuvā, novedot pie tā, ka pretendentu tiesības tikt aizsargātas tikai daļēji. Proti, strīdos par publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu noraidīto pretendentu rīcībā esot mazāk informācijas nekā pārējiem šo strīdu dalībniekiem. Turklāt to tiesību efektīva aizsardzība esot atkarīga no tiesas lēmuma kvalificēt informāciju, kuru tie lūdz sniegt, par konfidencialu. Lēmums, ar kuru tiesa neapmierina lūgumu sniegt šādu informāciju, var samazināt noraidītā pretendenta iespējas panākt, ka tiek apmierināta prasība, ko tas ir cēlis par lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu.
- 58 Iesniedzējtiesa ir norādījusi, pirmkārt, ka publiskā iepirkuma jomā tā tostarp ir nospriedusi, ka Likuma par publiskajiem iepirkumiem 20. pantā nostiprinātās pretendentu tiesības uz to piedāvājumā sniegtās konfidencialās informācijas aizsardzību attiecas tikai uz informāciju, kas ir

kvalificējama kā komercnoslēpums vai rūpniecības noslēpumi saskaņā ar *Lietuvas Republikas civilinio kodeksas* (Lietuvas Republikas Civilt kodekss) 1.116. panta 1. punktu, kurš būtībā atbilst Direktīvas 2016/943 noteikumiem. Otrkārt, pretendenta tiesības piekļūt cita pretendenta piedāvājumam ir jāuzskata par, iespējams, pārkāpto tiesību aizsardzības neatņemamu sastāvdaļu.

- 59 Iesniedzējtiesai tomēr ir šaubas par līgumslēdzēju iestāžu pienākumu aizsargāt tās informācijas konfidencialitāti, ko tām ir iesnieguši pretendenti, konkrēto saturu, kā arī par saistību starp šiem pienākumiem un pienākumu nodrošināt efektīvu tiesību aizsardzību tiem ekonomikas dalībniekiem, kuri ir cēlušies prasību tiesā. Tā uzskata, ka, pat ja Tiesa 2008. gada 14. februāra spriedumā *Varec* (C-450/06, EU:C:2008:91) ir uzsvērusi, ka publiskā iepirkuma procedūras ir balstītas uz uzticības attiecībām starp ekonomikas dalībniekiem un līgumslēdzējām iestādēm, Direktīvas 2016/943 9. panta 2. punkta trešajā daļā, kas ir pieņemta pēc minētā sprieduma, esot paredzēts, ka lietas dalībnieku rīcībā katrā ziņā nevar būt atšķirīgas informācijas, jo tādējādi netiktu ievērotas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un tiesības uz taisnīgu tiesu. Tā ir precizējusi – tā kā šajā tiesību normā tiesai ir noteikts pienākums nodrošināt ekonomikas dalībnieku tiesības iepazīties ar kāda lietas dalībnieka komercnoslēpumu, tiem varētu būt arī jāatzīst šo tiesību īstenošana pirms jebkādas tiesvedības, it īpaši, lai tie varētu izlemt celt prasību, pilnībā pārzinot lietas apstākļus.
- 60 Iesniedzējtiesa norāda, ka tomēr pastāv risks, ka daži ekonomikas dalībnieki ļaunprātīgi izmantos šīs tiesības, vērstoties līgumslēdzējā iestādē nevis tādēļ, lai nodrošinātu savu tiesību aizsardzību, bet gan tikai tādēļ, lai iegūtu informāciju par saviem konkurentiem. Taču vērsšanās tiesā katrā ziņā ļautu šiem ekonomikas dalībniekiem iegūt vēlamu informāciju.
- 61 Iesniedzējtiesa ir konstatējusi, ka Direktīvā 2016/943, izņemot tās 18. apsvērumu, nav nevienas īpašas tiesību normas par publiskā iepirkuma procedūrām. Tā uzsver, ka, pat ja līgumslēdzējas iestādes nav pārsūdzības iestādes, valsts tiesībās paredzētā obligātā pirmstiesas strīdu izšķiršanas sistēma piešķir tām plašu rīcības brīvību sadarboties ar ekonomikas dalībniekiem neatkarīgi no tā, vai tie ir prasītāji vai atbildētāji. Ņemot vērā mērķi nodrošināt šiem ekonomikas dalībniekiem efektīvu to tiesību aizsardzību, līgumslēdzējām iestādēm esot arī pienākums, ciktāl tas ir to kompetencē un ciktāl to atļauj to rīcībā esošie līdzekļi, veikt pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai garantētu tiem iespēju efektīvi aizstāvēt intereses, kurām varētu tikt nodarīts kaitējums. Tādējādi Direktīvas 2014/24 21. pants un atbilstošās Direktīvas 89/665 tiesību normas varētu būt jāinterpretē tādējādi, ka pretendenti var piekļūt informācijai, kas ir citu pretendentu komercnoslēpums, ne tikai tiesvedībā tiesā, bet arī iepriekšējās administratīvās pārsūdzības posmā.
- 62 Treškārt, iesniedzējtiesa pēc savas ierosmes vēlas izvirzīt jautājumu par Grupas darbību vērtējumu, ņemot vērā Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punkta h) apakšpunktu, t.i., jautājumu par to, vai Grupa vai vismaz daži tās dalībnieki ir snieguši līgumslēdzējai iestādei nepatiesu informāciju par to spēju atbilstību uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus prasībām.
- 63 Iesniedzējtiesa no Tiesas judikatūras secina, ka *Parsekas* sniegtā informācija varētu būt nolaidības gadījums, kas ir pieļauts informācijas sniegšanā un ir ietekmējis iepirkuma procedūras rezultātus. Šajā ziņā tā uzskata, ka *Parsekas* nevajadzēja norādīt ienākumus, ko tā bija guvusi no līgumiem, kas tika noslēgti un izpildīti kopā ar citiem ekonomikas dalībniekiem, kuri sniedza daļu no pakalpojumiem, kas saistīti ar jaukto atkritumu apsaimniekošanu, kā arī no līgumiem, kurus tā bija izpildījusi pati, bet saistībā ar kuriem jaukto atkritumu apsaimniekošana veidoja tikai nelielu daļu no attiecīgajiem atkritumiem.

- 64 Turklāt iesniedzējtiesa, kura norāda, ka Tiesas judikatūra par Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punktu ir balstīta uz īpašu savstarpējās uzticēšanās saikni starp līgumslēdzēju iestādi un attiecīgo piegādātāju, šajā ziņā vēlas noskaidrot, vai valsts tiesa var atkāpties no vērtējuma, ko līgumslēdzēja iestāde ir veikusi attiecībā uz tās informācijas nepatiesā vai maldinošā rakstura neesamību, kas tai bija iesniegta iepirkuma procedūras laikā.
- 65 Visbeidzot iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai tad, ja ekonomikas dalībnieks, kas ir puse līgumā par kopīgu darbību, ir sniedzis iespējami nepatiesu informāciju, tā partneriem, kopā ar kuriem tas ir iesniedzis kopīgo piedāvājumu, saskaņā ar Likuma par publiskajiem iepirkumiem 46. panta 4. punkta 4. apakšpunktu un 52. pantu arī ir jābūt reģistrētiem “Piegādātāju, kas snieguši nepatiesu informāciju, sarakstā”, tā kā šāda reģistrācija uz gadu liedz tiem piedalīties citu līgumslēdzēju iestāžu publicētajās iepirkumu procedūrās.
- 66 Šis risinājums, kurš varētu būt balstīts uz visu ekonomikas dalībnieku–partneru solidaritāti un interešu un atbildības kopumu, tomēr šķiet esam pretrunā šo ekonomikas dalībnieku personiskās atbildības principam, saskaņā ar kuru var sodīt tikai to ekonomikas dalībnieku, kurš ir sniedzis nepatieso informāciju.
- 67 Šajā kontekstā *Lietuvos Aukščiausio Teisma* (Lietuvas Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai konkursa nosacījums, saskaņā ar kuru piegādātājiem ir jāpierāda noteikts vidējo gada ienākumu līmenis, kas gūts no tādu darbību veikšanas, kuras attiecas tikai uz konkrētiem pakalpojumiem (jauktu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu), ietilpst [Direktīvas 2014/24] 58. panta 3. vai 4. punkta piemērošanas jomā?
  - 2) Vai no atbildes uz pirmo jautājumu ir atkarīga piegādātāja spēju novērtēšanas metode, kuru Tiesa ir noteikusi 2017. gada 4. maija spriedumā lietā *Esaprojekt* (C-387/14, EU:C:2017:338)?
  - 3) Vai konkursa nosacījums, saskaņā ar kuru piegādātājiem ir jāpierāda transportlīdzekļu, kas nepieciešami [atkritumu apsaimniekošanas] pakalpojumu sniegšanai, atbilstība īpašajām tehniskajām prasībām, ieskaitot piesārņojošās emisijas (“Euro 5”), GPS raidītāja uzstādīšanu, atbilstošu ietilpību un citas prasības, ietilpst Direktīvas 2014/24 58. panta 4. punkta, 42. panta, to lasot kopā ar šīs direktīvas VII pielikumu, un/vai tās 70. panta piemērošanas jomā?
  - 4) Vai Direktīvas [89/665] 1. panta 1. punkta [ceturtā] daļa, kurā noteikts pārbaudes procedūru efektivitātes princips, šī panta 3. un 5. punkts, Direktīvas 2014/24 21. pants, un [Direktīva 2016/943], it īpaši 18. apsvēruma un tās 9. panta 2. punkta trešā daļa (kopā vai atsevišķi, bet ar tiem neaprobežojoties), ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja valsts tiesiskajā regulējumā publiskā iepirkuma jomā ir nostiprināta saistoša pirmstiesas strīdu izšķiršanas procedūra:
    - a) līgumslēdzējai iestādei piegādātājam, kurš ierosināja pārbaudes procedūru, ir jāsniedz visa informācija par cita piegādātāja piedāvājumu (neatkarīgi no tās konfidencialā rakstura), ja šīs procedūras priekšmets ir tieši cita piegādātāja piedāvājuma izvērtējuma tiesiskums un piegādātājs, kas ierosināja procedūru, pirms tam nepārprotami ir lūdzis līgumslēdzēju iestādi to sniegt;

- b) vai neatkarīgi no atbildes uz iepriekšējo jautājumu līgumslēdzējai iestādei, noraidot piegādātāja iesniegto sūdzību par konkurenta piedāvājuma izvērtēšanas tiesiskumu, jebkurā gadījumā ir jāsniedz skaidra, pilnīga un konkrēta atbilde, kaut arī pastāv risks izpaust tai uzticēto konkursa konfidenciālo informāciju?
- 5) Vai Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta [ceturtā] daļa, 1. panta 3. un 5. punkts un 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts, Direktīvas 2014/24 21. pants un Direktīva 2016/943, it īpaši tās 18. apsvērums (kopā vai atsevišķi, bet ar tiem neaprobežojoties), ir interpretējami tādējādi, ka līgumslēdzējas iestādes lēmums nepiešķirt piegādātājam piekļuvi cita dalībnieka piedāvājuma konfidenciālajai informācijai ir lēmums, kuru var atsevišķi apstrīdēt tiesā?
- 6) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, vai Direktīvas 89/665 1. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka piegādātājam ir jāiesniedz līgumslēdzējai iestādei sūdzība par šādu tās lēmumu un, ja nepieciešams, jāceļ prasība tiesā?
- 7) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, vai Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta [ceturtā] daļa un 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka – atkarībā no pieejamās informācijas apjoma par cita piegādātāja piedāvājuma saturu – piegādātājs var celt prasību tiesā vienīgi saistībā ar atteikumu sniegt viņam informāciju, atsevišķi neapšaubot citu līgumslēdzējas iestādes lēmumu tiesiskumu?
- 8) Neatkarīgi no atbildēm uz iepriekšējiem jautājumiem, vai Direktīvas 2016/943 9. panta 2. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesa, saņemusi lūgumu, kurā prasīts piespriest otram strīdā iesaistītajai pusei uzrādīt pierādījumus un kurā prasīts, lai tiesa tos padara pieejamus prasītājam, šāds lūgums ir jāapmierina neatkarīgi no līgumslēdzējas iestādes darbībām publiskā iepirkuma vai pārbaudes procedūrās?
- 9) Vai Direktīvas 2016/943 9. panta 2. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka, noraidot lūgumu par otras strīdā iesaistītās puses konfidenciālas informācijas izpaušanu, tiesai pēc savas iniciatīvas būtu jāizvērtē datu, kuru konfidencialitātes zaudēšana tiek pieprasīta, nozīmīgums un to ietekme uz publiskā iepirkuma procedūras tiesiskumu?
- 10) Vai piegādātāju izslēgšanas iemesls, kas noteikts Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punkta h) apakšpunktā, ņemot vērā Tiesas 2019. gada 3. oktobra spriedumu lietā *Delta Antrepriză de Construcții și Montaj 93* (C-267/18, EU:C:2019:826), var tikt piemērots tādā veidā, ka tiesa, izskatot strīdu starp piegādātāju un līgumslēdzēju iestādi, pēc savas iniciatīvas, neatkarīgi no līgumslēdzējas iestādes novērtējuma, var lemt, ka attiecīgais pretendents, rīkojoties tīši vai nolaidīgi, ir iesniedzis līgumslēdzējai iestādei maldinošu, faktiski neprecīzu informāciju, un tāpēc tas bija jāizslēdz no publiskā iepirkuma procedūras?
- 11) Vai Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punkta h) apakšpunkts, piemērojot to kopā ar šīs direktīvas 18. panta 1. punktā noteikto samērīguma principu, ir jāinterpretē un jāpiemēro tādējādi, ka gadījumos, kad valsts tiesībās ir paredzētas papildu sankcijas (izņemot izslēgšanu no iepirkuma procedūras) saistībā ar nepatiesas informācijas sniegšanu, tās var piemērot tikai uz personiskās atbildības pamata, jo īpaši, ja faktiski nepatieso informāciju ir sniegusi tikai daļa no [tirgus dalībniekiem], kas ir kopīgi piedalījušies iepirkuma procedūrā (piemēram, viens no vairākiem partneriem)?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 68 Uzdotot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2014/24 58. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ekonomikas dalībnieku pienākums pierādīt konkrētu gada vidējo apgrozījumu, kas gūts no tādu darbību veikšanas, kuras ir saistītas ar konkrēto publisko iepirkumu, ir atlases kritērijs, kas saistīts ar to saimniecisko un finansiālo stāvokli šīs tiesību normas 3. punkta izpratnē vai to tehniskajām un profesionālajām spējām minētās tiesību normas 4. punkta izpratnē.
- 69 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka šīs direktīvas 58. panta 1. punktā ir izklāstīti trīs atlases kritēriju veidi, kurus līgumslēdzēja iestādes var noteikt ekonomikas dalībniekiem kā dalības nosacījumus. Šie kritēriji, kas var attiekties uz atbilstību attiecīgās profesionālās darbības veikšanai, saimniecisko un finansiālo stāvokli, kā arī ekonomikas dalībnieku tehniskajām un profesionālajām spējām, ir precizēti attiecīgi šī panta 2.–4. punktā.
- 70 Turklāt no minētās direktīvas 58. panta 3. punkta izriet, ka, lai pārliecinātos, ka ekonomikas dalībniekiem ir saimnieciskās un finansiālās spējas, kas vajadzīgas līguma izpildei, līgumslēdzēja iestādes var jo īpaši prasīt, lai ekonomikas dalībniekiem būtu konkrēts gada minimālais apgrozījums, tostarp konkrēts minimālais apgrozījums līguma jomā.
- 71 No tā izriet, ka prasība, atbilstoši kurai ekonomikas dalībniekiem ir jāpierāda, ka tiem ir konkrēts gada vidējais apgrozījums attiecīgā līguma jomā, konkrēti atbilst tā atlases kritērija definīcijai, kurš ir balstīts uz ekonomikas dalībnieku saimniecisko un finansiālo stāvokli Direktīvas 2014/24 58. panta 3. punkta izpratnē, un tādējādi uz to ir attiecināms šis kritērijs. Turklāt no šīs direktīvas XII pielikuma, kurš attiecas uz “Atlases kritēriju pierādījumi[em]”, un konkrētāk no šī pielikuma I daļas, uz kuru ir atsauce šīs direktīvas 60. panta 3. punktā, izriet, ka neizsmeļošajā to pierādījumu sarakstā, ar ko var apliecināt ekonomikas dalībnieka saimniecisko un finansiālo stāvokli, ir ietverts “apgrozījum[s] konkrētā līguma jomā”, kas apstiprina šo interpretāciju.
- 72 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/24 58. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ekonomikas dalībnieku pienākums pierādīt, ka tiem ir konkrēts gada vidējais apgrozījums attiecīgā publiskā līguma jomā, ir atlases kritērijs, kas ir saistīts ar šo ekonomikas dalībnieku saimniecisko un finansiālo stāvokli šīs tiesību normas 3. punkta izpratnē.

Par otro jautājumu

- 73 Uzdotot otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2014/24 58. panta 3. punkta un 60. panta 3. punkta noteikumi, tos skatot kopā, ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja līgumslēdzēja iestāde ir prasījusi, lai ekonomikas dalībniekiem būtu konkrēts minimālais apgrozījums attiecīgā publiskā līguma jomā, ekonomikas dalībnieks, apliecinot savu saimniecisko un finansiālo stāvokli, var atsaukties uz ienākumiem, kurus ir guvusi uzņēmumu pagaidu grupa, kurā tas ietilpa, tikai tad, ja tas konkrētā publiskā līguma ietvaros ir faktiski sniedzis ieguldījumu kādā šīs uzņēmumu grupas darbības īstenošanā, kura ir analogiska tai, kas ir tā publiskā līguma priekšmets, saistībā ar kuru minētais ekonomikas dalībnieks vēlas apliecināt savu saimniecisko un finansiālo stāvokli.

- 74 Lai apliecinātu savu saimniecisko un finansiālo stāvokli Direktīvas 2014/24 58. panta 3. punkta izpratnē, ekonomikas dalībnieks saskaņā ar šīs direktīvas 60. panta 3. punkta pirmo daļu parasti var iesniegt līgumslēdzējai iestādei vienu vai vairākas no minētās direktīvas XII pielikuma I daļā uzskaitītajām izziņām. Direktīvas 2014/24 60. panta 3. punkta otrajā daļā ir pat paredzēts, ka, ja pamatotu iemeslu dēļ ekonomikas dalībnieks nespēj iesniegt līgumslēdzējas iestādes pieprasītās izziņas, viņš var apliecināt savu saimniecisko un finansiālo stāvokli ar jebkādiem citiem dokumentiem, ko līgumslēdzēja iestāde uzskata par piemērotiem.
- 75 Kā izriet no Direktīvas 2014/24 58. panta 3. punkta, līgumslēdzējas iestādes var jo īpaši prasīt, lai ekonomikas dalībniekiem būtu konkrēts gada minimālais apgrozījums, tostarp konkrēts minimālais apgrozījums līguma jomā.
- 76 Tādējādi no šīs tiesību normas izriet, ka, definējot nosacījumus, ar kuriem paredzēts nodrošināt, ka ekonomikas dalībniekiem ir līguma izpildei nepieciešamais saimnieciskais un finansiālais stāvoklis, līgumslēdzējas iestādes var nolemt pieprasīt, lai ekonomikas dalībniekiem būtu bijis konkrēts kopējais gada minimālais apgrozījums vai konkrēts minimālais apgrozījums attiecīgā publiskā līguma jomā, vai arī tās var apvienot abas šīs prasības.
- 77 Tomēr, lai gan līgumslēdzēja iestāde bija paredzējusi tikai nosacījumu par konkrētu gada minimālo apgrozījumu, neprasot, lai šis minimālais apgrozījums būtu bijis attiecīgā līguma jomā, nekā neliedz ekonomikas dalībniekam atsaukties uz ienākumiem, kurus ir guvusi uzņēmumu pagaidu grupa, kurā tas ietilpa, pat ja tas konkrētā publiskā līguma ietvaros nav faktiski sniedzis ieguldījumu kādas šīs uzņēmumu grupas darbības īstenošanā, kura ir analogiska tai, kas ir tā publiskā līguma priekšmets, saistībā ar kuru minētais ekonomikas dalībnieks vēlas apliecināt savu saimniecisko un finansiālo stāvokli.
- 78 Savukārt, ja līgumslēdzēja iestāde ir pieprasījusi, lai šis konkrētais minimālais apgrozījums būtu bijis attiecīgā līguma jomā, šai prasībai ir divi mērķi. Proti, tās nolūks ir apliecināt ekonomikas dalībnieku saimniecisko un finansiālo stāvokli un tā palīdz pierādīt to tehniskās un profesionālās spējas. Šādā gadījumā ekonomikas dalībnieka saimnieciskais un finansiālais stāvoklis, tāpat kā tā tehniskās un profesionālās spējas, raksturo tikai un vienīgi šo ekonomikas dalībnieku kā fizisku vai juridisku personu.
- 79 No tā izriet, ka pēdējā minētajā gadījumā ekonomikas dalībnieks, lai apliecinātu savu saimniecisko un finansiālo stāvokli, publiskā iepirkuma procedūrā var atsaukties uz ienākumiem, kurus ir guvusi uzņēmumu pagaidu grupa, kurā tas ietilpa, tikai tad, ja tas konkrētā publiskā līguma ietvaros ir faktiski sniedzis ieguldījumu kādas šīs uzņēmumu grupas darbības īstenošanā, kura ir analogiska tai, kas ir tā publiskā līguma priekšmets, saistībā ar kuru minētais ekonomikas dalībnieks vēlas apliecināt savu saimniecisko un finansiālo stāvokli.
- 80 Būtībā, ja ekonomikas dalībnieks ir atsaucies uz uzņēmumu grupas, kurā tas ietilpst, saimniecisko un finansiālo stāvokli, tas ir jānovērtē, ņemot vērā šī ekonomikas dalībnieka konkrēto dalību un tādējādi tā faktisko ieguldījumu pieprasītajā minētās grupas darbības īstenošanā saistībā ar attiecīgo publisko līgumu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 4. maijs, *Esaprojekt*, C-387/14, EU:C:2017:338, 62. punkts).
- 81 Tāpat Direktīvas 2014/24 58. panta 3. punkta kontekstā apgrozījums, uz kuru var atsaukties saskaņā ar šo tiesību normu, šī sprieduma 78. punktā minētā gadījuma ietvaros ir jāierobežo ar apgrozījumu, kas ir saistīts ar attiecīgā ekonomikas dalībnieka faktisko ieguldījumu pieprasītajā minētās grupas darbības īstenošanā saistībā ar iepriekšējo publisko līgumu.

82 Tādējādi uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/24 58. panta 3. punkta un 60. panta 3. punkta noteikumi, tos skatot kopā, ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja līgumslēdzēja iestāde ir prasījusi, lai ekonomikas dalībniekiem būtu konkrēts minimālais apgrozījums attiecīgā publiskā līguma jomā, ekonomikas dalībnieks, apliecinot savu saimniecisko un finansiālo stāvokli, var atsaukties uz ienākumiem, kurus ir guvusi uzņēmumu pagaidu grupa, kurā tas ietilpa, tikai tad, ja tas konkrētā publiskā līguma ietvaros ir faktiski sniedzis ieguldījumu kādas šīs uzņēmumu grupas darbības īstenošanā, kura ir analogiska tai, kas ir tā publiskā līguma priekšmets, saistībā ar kuru minētais ekonomikas dalībnieks vēlas apliecināt savu saimniecisko un finansiālo stāvokli.

Par trešo jautājumu

83 Uzdotot trešo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2014/24 58. panta 4. punkts, kā arī 42. un 70. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie var tikt piemēroti vienlaikus ar uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu ietvertu tehnisko noteikumu.

84 Šajā ziņā ir jāatzīst, ka Direktīvā 2014/24 nav izslēgts, ka tehniskās prasības vienlaikus var tikt uzskatītas gan par atlases kritērijiem, kas saistīti ar tehniskajām un profesionālajām spējām, gan par tehniskajām specifikācijām un/vai līguma izpildes nosacījumiem attiecīgi šīs direktīvas 58. panta 4. punkta, 42. panta un 70. panta izpratnē.

85 Runājot par atlases kritērijiem, kas attiecas uz ekonomikas dalībnieku “tehniskajām un profesionālajām spējām” Direktīvas 2014/24 58. panta 4. punkta izpratnē, ir jānorāda, ka to pierādīšanas līdzekļu vidū, ar kuriem var apliecināt šīs spējas un kuri ir uzskaitīti šīs direktīvas XII pielikuma II daļā, attiecīgi šīs daļas g) un i) punktā ir minēts “apraksts par vides pārvaldības pasākumiem, kurus ekonomikas dalībnieks varēs piemērot, izpildot līgumu”, un, konkrētāk, “paziņojums par darbarīkiem, ražotnēm vai tehnisko aprīkojumu, kas pakalpojumu sniedzējam vai darbuzņēmējam ir pieejams līguma izpildei”.

86 Lai gan ar šādiem pierādīšanas līdzekļiem var pierādīt ekonomikas dalībnieku “tehniskās un profesionālās spējas”, tādas tehniskās prasības kā prasības, kas ir saistītas ar transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām (“Euro 5” standarts), un pienākums apriņķot šos transportlīdzekļus ar GPS emitentu, par ko ir runa šajā gadījumā, var būt attiecināmas uz ekonomikas dalībnieku “tehniskajiem resursiem”, un līdz ar to tās var tikt kvalificētas kā atlases kritēriji, kas attiecas uz to “tehniskajām un profesionālajām spējām” minētā 58. panta 4. punkta izpratnē, jo atbilstoši dokumentācijai, kas saistīta ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus, šīs prasības ir īpaši noteiktas kā spējas, saistībā ar kurām pretendentiem ir jāpierāda, ka tās tiem ir vai būs tuvākajā laikā, lai varētu izpildīt līgumu, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

87 Runājot par “tehniskajām specifikācijām” Direktīvas 2014/24 42. panta izpratnē, no šī panta 3. punkta izriet, ka šādās specifikācijās ir noteikti līgumā paredzēto pakalpojumu “nepieciešamie raksturlielumi” un tās ir formulētas darbības rezultātu vai funkcionālo prasību veidā, tostarp ietverot vides raksturlielumus, vai ar atsauci uz tehniskajām specifikācijām. Turklāt minētā panta 1. punktā ir atsauce uz minētās direktīvas VII pielikumu, kura 1. punkta b) apakšpunktā attiecībā uz publiskiem piegādes vai pakalpojumu līgumiem ir precizēts, ka tehniskā specifikācija ir “dokumentāra specifikācija, kas nosaka preces vai pakalpojuma vajadzīgos raksturlielumus, piemēram, [...] ekoloģisko un klimata raksturlielumu līmeņus [...]” Tādējādi pamatlietā aplūkotās tehniskās prasības, kuras faktiski ir formulētas darbības rezultātu vai funkcionālo prasību veidā un kurās tostarp ir atsauce uz “Euro 5” standartu saistībā ar transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām, arī var ietilpt jēdzienā “tehniskās specifikācijas”.

- 88 Visbeidzot, tā kā minētajās prasībās ir paredzēti īpaši nosacījumi attiecībā uz līguma izpildi, tā kā tās šķietami ir saistītas ar līguma priekšmetu un ir norādītas paziņojumā par uzaicinājumu uz konkursu vai iepirkuma procedūras dokumentos, minētās prasības, kurās ir ņemti vērā ar inovāciju un vidi saistīti apsvērumi, arī var ietilpt jēdzienā “līgumu izpildes nosacījumi” Direktīvas 2014/24 70. panta izpratnē, jo no dokumentācijas, kas saistīta ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus, izriet, ka tās ir noteiktas kā nosacījumi, kuri izraudzītajam pretendētājam ir jāievēro līguma izpildes posmā, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 89 Šajā ziņā ir jāprecizē, ka līguma izpildes nosacījumu ievērošana nav jāvērtē līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas brīdī. No tā izriet, ka, ja pamatlietā aplūkotā prasība tiktu kvalificēta kā izpildes nosacījums un ja izraudzītais pretendents to nebūtu izpildījis brīdī, kad tam tika piešķirtas tiesības slēgt publisko līgumu, šī nosacījuma neievērošana neietekmētu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas Grupai atbilstību Direktīvas 2014/24 normām.
- 90 Tādējādi, pirmkārt, tāda uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu ietverta prasība kā pamatlietā aplūkotā prasība var tikt kvalificēta kā atlases kritērijs, kas ir saistīts ar tehniskajām un profesionālajām spējām, vai kā tehniskā specifikācija vai pat kā līguma izpildes nosacījums. Otrkārt, tā kā iesniedzējtiesa tostarp vēlas noskaidrot, vai pamatlietā aplūkotās prasības ir saderīgas ar Savienības tiesībām, tāpat ir jānorāda, ka Direktīvas 2014/24 42. un 70. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem principā nav pretrunā tas, ka prasības, kurās ir precizēti atsevišķi to transportlīdzekļu tehniskie raksturlielumi, kas ir jāizmanto līgumā paredzēto pakalpojumu sniegšanai, tiek noteiktas ar šo līgumu saistītajā uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus, ievērojot publiskā iepirkuma pamatprincipus, kas noteikti šīs direktīvas 18. panta 1. punktā.
- 91 Jāuzsver, ka saistībā ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa jautā arī par to, vai attiecīgo prasību kvalifikācija var ietekmēt iesniegto piedāvājumu labošanas un korigēšanas iespējas.
- 92 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2014/24 56. panta 3. punktu, ja informācija vai dokumentācija, kas jāiesniedz ekonomikas dalībniekiem, ir vai šķiet nepilnīga vai kļūdaina, vai ja trūkst konkrētu dokumentu, līgumslēdzēja iestādes var, ja vien valsts tiesību aktos, ar kuriem īsteno šo direktīvu, nav paredzēts citādi, lūgt attiecīgos ekonomikas dalībniekus atbilstīgā termiņā iesniegt, papildināt, precizēt vai pabeigt attiecīgo informāciju vai dokumentāciju, ar noteikumu, ka šādi lūgumi tiek izdarīti, pilnībā ievērojot vienlīdzīgas attieksmes un pārredzamības principus.
- 93 Kā izriet no pastāvīgās judikatūras saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV 2004, L 134, 114. lpp.), normu interpretāciju, kas ir balstīta tostarp uz vienlīdzīgas attieksmes principu un kas pēc analogijas ir jāpiemēro minētā 56. panta 3. punkta kontekstā, ekonomikas dalībniekam saskaņā ar šo tiesību normu adresētais lūgums sniegt skaidrojumu tomēr nevar kompensēt tāda dokumenta vai informācijas neesamību, kuras paziņošana bija prasīta līguma dokumentos, jo līgumslēdzējai iestādei ir stingri jāievēro pašas noteiktie kritēriji. Turklāt šāds lūgums nevar izraisīt to, ka attiecīgais pretendents faktiski iesniedz jaunu piedāvājumu (pēc analogijas skat. spriedumus, 2012. gada 29. marts, *SAG ELV Slovensko* u.c., C-599/10, EU:C:2012:191, 40. punkts; 2013. gada 10. oktobris, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, 36. un 40. punkts, kā arī 2018. gada 28. februāris, *MA.T.I. SUD* un *Duemme SGR*, C-523/16 un C-536/16, EU:C:2018:122, 51. un 52. punkts).

- 94 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka līgumslēdzējas iestādes tiesību ļaut izraudzītajam pretendētājam vēlāk papildināt vai precizēt savu sākotnējo piedāvājumu, tvērums ir atkarīgs no Direktīvas 2014/24 56. panta 3. punkta noteikumu ievērošanas, it īpaši, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principa prasības, nevis no tā, ka pamatlietā aplūkotās prasības ir kvalificētas kā atlases kritēriji, kas attiecas uz ekonomikas dalībnieku “tehniskajām un profesionālajām spējām” šīs direktīvas 58. panta 4. punkta izpratnē, kā “tehniskās specifikācijas” šīs direktīvas 42. panta izpratnē vai kā “izpildes nosacījumi” minētās direktīvas 70. panta izpratnē.
- 95 Tādējādi uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/24 58. panta 4. punkts, kā arī 42. un 70. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie var tikt piemēroti vienlaikus ar uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus ietvertu tehnisko prasību.

Par ceturto līdz devīto jautājumu

Ievada apsvērumi

- 96 Tā kā ceturtais, piektais, astotais un devītais jautājums ir par Direktīvas 2016/943 noteikumu interpretāciju, ir jānosaka, vai šī direktīva ir piemērojama, pirmkārt, situācijā, kad pretendents ir iesniedzis līgumslēdzējai iestādei lūgumu sniegt informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un kas ir ietverta konkurenta piedāvājumā, un attiecīgā gadījumā – sūdzību par lēmumu, ar kuru šis lūgums ir ticis noraidīts obligātajā pirmstiesas procedūrā, kā arī, otrkārt, situācijā, kad tiesa izskata prasību par līgumslēdzējas iestādes lēmumu, ar kuru ir noraidīta šī sūdzība.
- 97 Ņemot vērā Direktīvas 2016/943 mērķi, kas noteikts tās 1. panta 1. punktā, lasot to kopā ar tās 4. apsvērumu, šī direktīva ir attiecināma tikai uz komercnoslēpuma nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu un tajā nav paredzēti pasākumi, lai aizsargātu komercnoslēpumu konfidencialitāti citu veidu tiesvedībās, piemēram, ar publisko iepirkumu saistītajās tiesvedībās.
- 98 Turklāt šīs direktīvas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka komercnoslēpuma iegūšana bez komercnoslēpuma turētāja piekrišanas ir uzskatāma par nelikumīgu, ja tas ir noticis, neatļauti piekļūstot tādiem dokumentiem, objektiem, materiāliem, vielām vai elektroniskajām datnēm, tos piesavinoties vai kopējot, kuri ir komercnoslēpuma turētāja likumīgā kontrolē, kuri ietver komercnoslēpumu vai no kuriem to var izsecināt.
- 99 Tāpat, kā izriet no minētās direktīvas 1. panta 2. punkta c) apakšpunkta, šī direktīva neskar tādu Savienības vai valsts noteikumu piemērošanu, kuri Savienības iestādēm un struktūrām vai valstu publiskām iestādēm paredz vai ļauj izpaust uzņēmumu sniegtu informāciju, kas ir minēto iestāžu, struktūru vai valstu publisko iestāžu rīcībā, ievērojot Savienības vai valstu tiesību aktos noteiktos pienākumus un prerogatīvas un saskaņā ar tiem. Savukārt šīs pašas direktīvas 18. apsvērumā, atbilstoši kuram ir jāinterpretē minētā tiesību norma, ir precizēts, ka Direktīvai 2016/943 nebūtu jāatbrīvo publiskā sektora iestādes no konfidencialitātes pienākumiem, kas tām jāievēro attiecībā uz komercnoslēpumu turētāju sniegto informāciju, neatkarīgi no tā, vai minētie pienākumi paredzēti Savienības vai valsts tiesību aktos. Līdz ar to ir jāuzskata, ka atbilstoši Direktīvai 2016/943 valsts iestādes nav atbrīvotas no konfidencialitātes pienākumiem, kas var izrietēt no Direktīvas 2014/24.
- 100 Visbeidzot, Direktīvas 2016/943 3. panta 2. punktā ir noteikts, ka komercnoslēpumu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu uzskata par likumīgu tiktāl, ciktāl šādu iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu paredz vai atļauj Savienības vai valsts tiesību akti.

- 101 Šajā kontekstā ir jānorāda, ka Direktīvas 2014/24 21. pantā, lasot to kopā ar tās 51. apsvērumu, ir paredzēts, ka līgumslēdzēja iestāde principā neizpauž ekonomikas dalībnieku sniegto informāciju, ko ekonomikas dalībnieki ir noteikuši kā konfidenciālu, un ka tā var ekonomikas dalībniekiem piemērot prasības, kuru mērķis ir aizsargāt tās informācijas konfidencialitāti, ko tie ir darījuši pieejamu iepirkuma procedūras gaitā.
- 102 Līdz ar to, lai sniegtu iesniedzējtiesai lietderīgu atbildi, Tiesa interpretēs attiecīgos Direktīvu 2014/24 un 89/665 noteikumus, kuros it īpaši ir precizētas īpašās tiesību normas, kas ir piemērojamas līgumslēdzējām iestādēm un valstu tiesām saistībā ar to dokumentu konfidencialitātes aizsardzību, kuri tām ir iesniegti publiskā iepirkuma procedūrās.

Par piekto līdz septīto jautājumu

- 103 Uzdodot piekto līdz septīto jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta ceturtais daļa, 1. panta 3. un 5. punkts un 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgumslēdzējas iestādes lēmums, ar kuru ekonomikas dalībniekam ir atteikts sniegt informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un kas ir ietverta cita ekonomikas dalībnieka dalības pieteikumā vai piedāvājumā, ir akts, kas var tikt pārsūdzēts, un ka gadījumā, ja dalībvalsts, kuras teritorijā norisinās attiecīgā publiskā iepirkuma procedūra, ir paredzējusi obligātu pirmstiesas procedūru saistībā ar līgumslēdzēju iestāžu lēmumiem, pirms prasības celšanas tiesā par šo lēmumu ir jābūt iesniegtai šādai iepriekšējai administratīvajai pārsūdzībai.
- 104 Šajā ziņā no Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta ceturtais daļas izriet, ka dalībvalstīm ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka tostarp attiecībā uz līgumiem, uz ko attiecas Direktīva 2014/24, iestāžu lēmumus var efektīvi un jo īpaši iespējami ātri pārskatīt saskaņā ar Direktīvas 89/665 2.–2.f pantā izklāstītajiem nosacījumiem, pamatojoties uz to, ka ar šādiem lēmumiem ir pārkāpti Savienības tiesību akti publiskā iepirkuma jomā vai attiecīgās valsts noteikumi, ar kuriem transponēti minētie tiesību akti. Atbilstoši šīs direktīvas 1. panta 3. punktam šīm pārskatīšanas procedūrām saskaņā ar sīki izstrādātiem noteikumiem, ko dalībvalstis var pieņemt, ir jābūt pieejamām vismaz ikvienai personai, kura ir vai ir bijusi ieinteresēta iegūt konkrēta līguma slēgšanas tiesības un kurai ar varbūtējo pārkāpumu ir vai var tikt nodarīts kaitējums.
- 105 Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka jēdziens “līgumslēdzēju iestāžu lēmumi” ir jāinterpretē plaši. Proti, izmantojot izteicienu “attiecībā uz līgumiem”, Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta ceturtais daļas formulējumā ir paredzēts, ka uz ikvienu līgumslēdzējas iestādes lēmumu, uz kuru attiecas Savienības noteikumi publiskā iepirkuma jomā un ar kuru šie noteikumi var tikt pārkāpti, ir attiecināma šīs pašas direktīvas 2.–2.f pantā paredzētā pārbaude tiesā. Šajā formulējumā tādējādi ir ietverta vispārēja atsauce uz līgumslēdzējas iestādes lēmumiem, nenošķirot šos lēmumus pēc to satura vai pieņemšanas brīža, un tajā nav paredzēts nekāds ierobežojums attiecībā uz konkrēto lēmumu raksturu un saturu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 5. aprīlis, *Marina del Mediterráneo* u.c., C-391/15, EU:C:2017:268, 26. un 27. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 106 Jēdziena “pārsūdzami lēmumi” plašā interpretācija, kas tostarp ļāva Tiesai atzīt, ka līgumslēdzējas iestādes lēmums, ar kuru ekonomikas dalībniekam ir atļauts piedalīties publiskā iepirkuma procedūrā, ir lēmums Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta ceturtais daļas izpratnē (spriedums, 2017. gada 5. aprīlis, *Marina del Mediterráneo* u.c., C-391/15, EU:C:2017:268, 28. punkts, un šajā nozīmē attiecībā uz šīs tiesību normas 3. punktu skat. arī rīkojumu, 2019. gada 14. februāris,

Cooperativa Animazione Valdocco, C-54/18, EU:C:2019:118, 36. punkts), ir attiecināma arī uz lēmumu, ar kuru līgumslēdzēja iestāde ir atteikusies sniegt ekonomikas dalībniekam informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un ko ir iesniedzis kandidāts vai pretendents.

- 107 Tā kā iesniedzējtiesa, uzdodot septīto jautājumu, būtībā vēlas noskaidrot, vai noraidītais pretendents var celt prasību tiesā vienīgi par atteikumu sniegt tam informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu, neapstrīdot arī pārējo līgumslēdzējas iestādes lēmumu tiesiskumu, sākotnēji pietiek konstatēt, ka Direktīvā 89/665 nav ietverta neviena tiesību norma, kas liegtu šādam pretendenta celt prasību par līgumslēdzējas iestādes lēmumu, ar kuru atteikts sniegt viņam šādu informāciju, lai kāds arī būtu šī lēmuma saturs un tvērums.
- 108 Turpinājumā, kā ģenerālvokāts būtībā ir norādījis secinājumu 77. un 78. punktā, šādu konstatējumu apstiprina efektivitātes un ātruma mērķi, kas ir paredzēti šīs direktīvas 1. panta 1. punkta ceturtajā daļā.
- 109 Visbeidzot, attiecībā uz jautājumu par to, vai pirms prasības celšanas tiesā par lēmumu, ar kuru līgumslēdzēja iestāde ir atteikusies sniegt ekonomikas dalībniekam informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un ko ir iesniedzis kandidāts vai pretendents, iepriekš ir jāiesniedz administratīva pārsūdzība, ja dalībvalsts, kuras teritorijā norisinās attiecīgā publiskā iepirkuma procedūra, ir paredzējusi obligātu pirmstiesas procedūru, ir jānorāda, ka, lai gan Direktīvas 89/665 1. panta 5. punktā ir paredzēts, ka dalībvalsts var prasīt, lai attiecīgā persona pirms prasības celšanas tiesā vispirms iesniegtu pārsūdzību līgumslēdzējā iestādē, šajā tiesību normā nedz šī pārsūdzības procedūra, nedz tās īstenošanas kārtība savukārt nav reglamentēta.
- 110 Līdz ar to, ja saskaņā ar minētās direktīvas 1. panta 5. punktu dalībvalsts, kuras teritorijā norisinās attiecīgā publiskā iepirkuma procedūra, ir paredzējusi, ka jebkurai personai, kura vēlas apstrīdēt līgumslēdzējas iestādes lēmumu, pirms vērsšanās tiesā ir jāiesniedz administratīva pārsūdzība, šī dalībvalsts, ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus, var arī paredzēt, ka pirms prasības celšanas par līgumslēdzējas iestādes lēmumu, ar kuru ekonomikas dalībniekam ir atteikts sniegt informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un kas ir ietverta cita ekonomikas dalībnieka dalības pieteikumā vai piedāvājumā, ir jābūt iesniegtai administratīvai pārsūdzībai līgumslēdzējā iestādē.
- 111 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz piekto līdz septīto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta ceturtais daļa, 1. panta 3. un 5. punkts un 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgumslēdzējas iestādes lēmums, ar kuru ekonomikas dalībniekam ir atteikts sniegt informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un kas ir ietverta cita ekonomikas dalībnieka dalības pieteikumā vai piedāvājumā, ir akts, kas var tikt pārsūdzēts, un ka gadījumā, ja dalībvalsts, kuras teritorijā norisinās attiecīgā publiskā iepirkuma procedūra, ir paredzējusi, ka jebkurai personai, kura vēlas apstrīdēt līgumslēdzējas iestādes lēmumu, pirms vērsšanās tiesā ir jāiesniedz administratīva pārsūdzība, šī dalībvalsts var arī paredzēt, ka pirms prasības celšanas tiesā par šo lēmumu atteikt piekļuvi ir jābūt iesniegtai šādi iepriekšējai administratīvai pārsūdzībai.

Par ceturto, astoto un devīto jautājumu

- 112 Uzdodot ceturto, astoto un devīto jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta ceturtais daļa un 1. panta 3. un 5. punkts, kā arī Direktīvas 2014/24 21. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gan līgumslēdzējai iestādei, gan attiecīgā gadījumā kompetentajai valsts tiesai ir pienākums sniegt ekonomikas dalībniekam, kurš ir to

lūdzis, visu konkurenta iesniegtajā dokumentācijā ietverto informāciju, tostarp tajā esošo konfidenciālo informāciju. Šī tiesa arī vēlas noskaidrot, vai atteikuma sniegt informāciju, pamatojoties uz tās konfidencialitāti, gadījumā līgumslēdzējai iestādei ir jāpamato sava nostāja par šo konfidenciālo raksturu.

– *Par līgumslēdzējas iestādes pienākuma aizsargāt konfidenciālo informāciju apjomu un par pienākumu norādīt pamatojumu*

- 113 Saskaņā ar Direktīvas 2014/24 21. panta 1. punktu, ja vien šajā direktīvā vai valsts tiesību aktos, kuri piemērojami līgumslēdzējai iestādei, it īpaši tiesību aktos par piekļuvi informācijai, nav norādīts citādi un neskarot šīs direktīvas 50. un 55. pantā noteiktos pienākumus izsludināt piešķirtās līguma slēgšanas tiesības un informēt kandidātus un pretendētus, līgumslēdzēja iestāde neizpauž ekonomikas dalībnieku sniegto informāciju, ko ekonomikas dalībnieki ir noteikuši kā konfidenciālu un kas ietver – papildus citiem – arī tehniskus vai komercdarbības noslēpumus un piedāvājumu konfidenciālos aspektus. Minētās direktīvas 21. panta 2. punktā ir noteikts, ka līgumslēdzējas iestādes ekonomikas dalībniekiem var piemērot prasības, kuru mērķis ir aizsargāt tās informācijas konfidencialitāti, ko tie ir darījuši pieejamu iepirkuma procedūras gaitā.
- 114 Turklāt Direktīvas 2014/24 55. panta 2. punkta c) apakšpunktā, nenoliedzami, ikvienam pretendētam, kas ir iesniedzis pieņemamu piedāvājumu, ir skaidri atļauts lūgt līgumslēdzējai iestādei iespējami drīzāk – un jebkurā gadījumā 15 dienu laikā pēc rakstiska pieprasījuma saņemšanas – informēt par atlasītā piedāvājuma raksturlielumiem un nosacītajām priekšrocībām, kā arī norādīt izraudzītā pretendenta vārdu un uzvārdu vai nosaukumu. Šīs direktīvas 50. panta 4. punktā un 55. panta 3. punktā tomēr ir paredzēts, ka līgumslēdzējas iestādes var nolemt nesniegt konkrētu informāciju par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, it īpaši, ja šādas informācijas atklāšana būtu pretrunā sabiedrības interesēm, kaitētu atsevišķa publiska vai privāta ekonomikas dalībnieka likumīgām komerciālām interesēm vai varētu kaitēt godīgai konkurencei starp ekonomikas dalībniekiem.
- 115 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Savienības tiesību normu publisko iepirkumu jomā galvenais mērķis ir nodrošināt neizkropļotu konkurenci visās dalībvalstīs, un, lai sasniegtu šo mērķi, ir svarīgi, lai līgumslēdzējas iestādes vai nu kādā šobrīd notiekošā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, vai vēlākās procedūrās neizpaustu tādu informāciju saistībā ar publiskā iepirkuma procedūru, kuras saturu varētu izmantot, lai izkropļotu konkurenci. Turklāt pienākums pamatot lēmumu, ar kuru publiskā iepirkuma procedūrā ir noraidīts pretendenta piedāvājums, nenozīmē, ka pretendenta rīcībā būtu jābūt pilnīgai informācijai par līgumslēdzējas iestādes izraudzītā piedāvājuma raksturlielumiem. Proti, tā kā publiskā iepirkuma procedūras ir balstītas uz uzticības attiecībām starp līgumslēdzējām iestādēm un ekonomikas dalībniekiem, pēdējiem minētajiem ir jāvar iesniegt šīm līgumslēdzējām iestādēm visu informāciju, kas tām var būt noderīga iepirkuma procedūrā, neraizējoties, ka tās nodos trešām personām tādu informāciju, kuras izpaušana varētu kaitēt minētajiem ekonomikas dalībniekiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 14. februāris, *Varec*, C-450/06, EU:C:2008:91, 34.–36. punkts, kā arī 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/*Landesbank Baden-Württemberg* un *CRU*, C-584/20 P un C-621/20 P, EU:C:2021:601, 112. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 116 No Direktīvas 2014/24 normām, kas minētas šī sprieduma 113. un 114. punktā, kā arī no šī sprieduma 115. punktā minētās judikatūras izriet, ka līgumslēdzējai iestādei, kurai ekonomikas dalībnieks ir iesniedzis lūgumu sniegt informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un kas ir ietverta tā konkurenta piedāvājumā, kuram ir tikušas piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, principā šī informācija nav jāsniedz.
- 117 Tomēr, kā secinājumu 40. un 41. punktā būtībā ir norādījis ģenerāladvokāts, līgumslēdzējai iestādei nevar būt saistošs tikai ekonomikas dalībnieka apgalvojums, ka iesniegtā informācija ir konfidenciāla. Šādam ekonomikas dalībniekam būtībā ir jāpierāda informācijas, pret kuras izpaušanu tas iebilst, patiesi konfidenciālais raksturs, piemēram, pierādot, ka šī informācija ietver tehniskus vai komerciālus noslēpumus, ka tās saturs varētu tikt izmantots, lai izkropļotu konkurenci, vai ka tās izpaušana varētu kaitēt tam.
- 118 Līdz ar to, ja līgumslēdzējai iestādei rodas šaubas par minētā ekonomikas dalībnieka sniegtās informācijas konfidenciālo raksturu, tai pirms lēmuma, ar kuru pieprasītājam tiek atļauts piekļūt šai informācijai, pieņemšanas ir jādod attiecīgajam ekonomikas dalībniekam iespēja iesniegt papildu pierādījumus, lai nodrošinātu tā tiesību uz aizstāvību ievērošanu. Ņemot vērā kaitējumu, kas varētu rasties, nelikumīgi nododot noteiktu informāciju konkurentam, līgumslēdzējai iestādei pirms šīs informācijas sniegšanas kādam lietas dalībniekam ir jādod attiecīgajam ekonomikas dalībniekam iespēja pierādīt, ka šai informācijai ir konfidenciāls vai ar komercnoslēpumu saistīts raksturs (pēc analogijas skat. spriedumu, 2008. gada 14. februāris, *Varec*, C-450/06, EU:C:2008:91, 54. punkts).
- 119 Turklāt līgumslēdzējai iestādei ir jāpārlicinās, ka lēmums, kuru tā paredz pieņemt, atbildot uz ekonomikas dalībnieka lūgumu sniegt informāciju, kas ir ietverta konkurenta iesniegtajā dokumentācijā, atbilst Direktīvā 2014/24 paredzētajiem publiskā iepirkuma noteikumiem, it īpaši tiem, kas attiecas uz šī sprieduma 113. un 114. punktā minētās konfidenciālās informācijas aizsardzību. Tāds pats pienākums šai līgumslēdzējai iestādei ir tad, ja saskaņā ar Direktīvas 89/665 1. panta 5. punktu dalībvalsts, ar kuru ir saistīta minētā līgumslēdzēja iestāde, ir izmantojusi iespēju noteikt, ka tiesību celt tiesā prasību par līgumslēdzēju iestāžu lēmumiem priekšnosacījums ir pienākums iepriekš iesniegt administratīvu pārsūdzību šīm iestādēm.
- 120 Tāpat ir jāprecizē, ka līgumslēdzējai iestādei – neatkarīgi no tā, vai tā atsakās izpaust ekonomikas dalībnieka konfidenciālo informāciju kādam no tā konkurentiem vai arī tad, ja tai obligātās pirmstiesas procedūras ietvaros ir iesniegta administratīva pārsūdzība par tās atteikumu izpaust šādu informāciju, – ir jāievēro arī Savienības tiesību vispārējais princips par labu pārvaldību, kas ietver prasības, kuras dalībvalstīm ir jāievēro, īstenojot Savienības tiesības (spriedums, 2017. gada 9. novembris, *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 39. punkts un tajā minētā judikatūra). Vienai no šīm prasībām – pienākumam norādīt valsts iestāžu pieņemto lēmumu pamatojumu – ir īpaša nozīme, jo ar šo pienākumu lēmumu adresātiem tiek dota iespēja aizstāvēt savas tiesības un, pārzinot visus apstākļus, nolemt, vai ir lietderīgi tos pārsūdzēt. Šis pienākums ir vajadzīgs arī, lai ļautu tiesām veikt minēto lēmumu tiesiskuma pārbaudi, un tāpat tas ir viens no Hartas 47. pantā garantētās pārbaudes tiesā efektivitātes nosacījumiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1987. gada 15. oktobris, *Heylens* u.c., 222/86, EU:C:1987:442, 15. punkts; 2017. gada 9. novembris, *LS Customs Services*, C-46/16, EU:C:2017:839, 40. punkts, kā arī 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/*Landesbank Baden-Württemberg* un *CRU*, C-584/20 P un C-621/20 P, EU:C:2021:601, 103. punkts).

- 121 Konfidencialās informācijas un komercnoslēpumu aizsardzības princips tāpat ir jāīsteno, līdzsvarojot to ar efektīvas tiesību aizsardzības prasībām un lietas dalībnieku tiesību uz aizstāvību ievērošanu (spriedums, 2008. gada 14. februāris, *Varec*, C-450/06, EU:C:2008:91, 51. un 52. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 122 Lai līdzsvarotu Direktīvas 2014/24 21. panta 1. punktā paredzēto aizliegumu izpaust ekonomikas dalībnieku iesniegto konfidencialo informāciju ar Savienības tiesību vispārējo labas pārvaldības principu, no kura izriet pienākums norādīt pamatojumu, līgumslēdzējai iestādei ir skaidri jānorāda iemesli, kuru dēļ tā uzskata, ka informācija, kurai tiek lūgta piekļuve, vai vismaz daļa no tās ir konfidenciala.
- 123 Turklāt šajā līdzsvarošanā ir jāņem vērā, ka, ja nav pietiekamas informācijas, kas tam ļautu pārbaudīt, vai līgumslēdzējas iestādes lēmumā par attiecīgā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu citam ekonomikas dalībniekam ir pieļautas iespējamās kļūdas vai nelikumības, noraidītajam pretendētā faktiski nebūs iespējas izmantot savas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, kas paredzētas Direktīvas 89/665 1. panta 1. un 3. punktā, vai nu saistībā ar šo pašu lēmumu, vai atbilstoši šī paša panta 5. punktam līgumslēdzējai iestādei iesniegto pārsūdzību, vai prasību tiesā. Līdz ar to, lai nepārkāptu šīs tiesības, līgumslēdzējai iestādei ir ne tikai jāpamato tās lēmums uzskatīt noteiktus datus par konfidencialiem, bet ir arī neitrāli, cik vien iespējams un ciktāl, veicot šādu izpaušanu, var tikt saglabāts šo datu īpašo elementu, attiecībā uz kuriem šajā ziņā ir pamatota aizsardzība, konfidencialais raksturs, jāizpauž to būtiskais saturs šādam pretendētā, kurš tos ir lūdzis, un, konkrētāk, – datu par tās lēmuma un izraudzītā piedāvājuma izšķirošajiem aspektiem saturs.
- 124 Līgumslēdzējas iestādes pienākums aizsargāt ekonomikas dalībnieka, kuram ir piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, iesniegto informāciju, kura tiek uzskatīta par konfidencialu, nevar tikt interpretēts tik plaši, ka tas atņemtu pienākumam norādīt pamatojumu tā būtību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/*Landesbank Baden-Württemberg* un *CRU*, C-584/20 P un C-621/20 P, EU:C:2021:601, 120. punkts) un ka ar to tiktu atņemta lietderīgā iedarbība Direktīvas 89/665 1. panta 1. un 3. punktam, kuros it īpaši ir noteikts dalībvalstu pienākums paredzēt efektīvu tiesību aizsardzību. Šajā nolūkā līgumslēdzēja iestāde, it īpaši un ciktāl tai piemērojamie valsts tiesību akti to pieļauj, var kopsavilkuma veidā izpaust noteiktus dalības pieteikuma vai piedāvājuma aspektus, kā arī to tehniskos raksturlielumus tādā veidā, lai konfidencialā informācija nevarētu tikt identificēta.
- 125 Tāpat ir jāatgādina, ka, piemērojot Direktīvas 2014/24 21. panta 2. punktu, līgumslēdzējas iestādes var ekonomikas dalībniekiem piemērot prasības, kuru mērķis ir aizsargāt tās informācijas konfidencialitāti, ko tie ir darījuši pieejamu iepirkuma procedūras gaitā. Tādējādi, pieņemot, ka nekonfidencialā informācija šim nolūkam ir piemērota, līgumslēdzēja iestāde var izmantot arī šo iespēju, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas noraidītā pretendenta tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, pieprasot ekonomikas dalībniekam, kura piedāvājums ir ticis izraudzīts, iesniegt tai nekonfidencialu to dokumentu versiju, kuros ir ietverta konfidencialā informācija.
- 126 Visbeidzot ir jāprecizē, ka līgumslēdzējai iestādei katrā ziņā pirms šī lēmuma izpildes ir savlaicīgi jāinformē attiecīgais ekonomikas dalībnieks par tās lēmumu sniegt vienam no tā konkurentiem informāciju, kura šī ekonomikas dalībnieka ieskatā ir konfidenciala, lai tas varētu lūgt līgumslēdzējai iestādei vai kompetentajai valsts tiesai veikt pagaidu pasākumus, kādi ir minēti Direktīvas 89/665 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā, un tādējādi novērst tam neatgriezeniski nodarītu kaitējumu.

– Par kompetentās valsts tiesas pienākuma aizsargāt konfidenciālu informāciju apjomu

- 127 Attiecībā uz kompetentās valsts tiesas pienākumiem saistībā ar prasību tiesā, kas ir vērsta pret līgumslēdzējas iestādes lēmumu pilnībā vai daļēji noraidīt lūgumu piekļūt tā ekonomikas dalībnieka iesniegtajai informācijai, kura piedāvājums ir ticis izraudzīts, ir jāatgādina arī, ka Direktīvas 89/665, kas ir paredzēta ekonomikas dalībnieku aizsardzībai pret līgumslēdzējas iestādes patvaļu, 1. panta 1. un 3. punkta mērķis ir nodrošināt visās dalībvalstīs efektīvus tiesību aizsardzības līdzekļus, lai garantētu Savienības noteikumu publiskā iepirkuma jomā efektīvu piemērošanu, it īpaši stadijā, kad pārkāpumi vēl var tikt laboti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 15. septembris, *Star Storage u.c.*, C-439/14 un C-488/14, EU:C:2016:688, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 128 Tādējādi dalībvalstīm ir jāparedz procesuālie noteikumi prasību celšanai tiesā, lai nodrošinātu to tiesību ievērošanu, kas Savienības tiesībās ir piešķirtas kandidātiem un pretendentiem, kuriem ar līgumslēdzēju iestāžu lēmumiem ir nodarīts kaitējums, nodrošinot, ka netiek apdraudēta nedz Direktīvas 89/665 efektivitāte, nedz tiesības, kas privātpersonām ir piešķirtas Savienības tiesībās. Turklāt, kā izriet no Direktīvas 2007/66 36. apsvēruma, Direktīvas 2007/66 – un tāpat Direktīvas 89/665, kura ir tikusi grozīta un papildināta ar iepriekš minēto direktīvu, – mērķis ir nodrošināt tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību un tiesību uz objektīvu tiesu pilnīgu aizsardzību atbilstoši Hartas 47. panta pirmajai un otrajai daļai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 15. septembris, *Star Storage u.c.*, C-439/14 un C-488/14, EU:C:2016:688, 42.–46. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra). Līdz ar to, nosakot tiesā celto prasību procesuālos noteikumus, dalībvalstīm ir jānodrošina šo tiesību ievērošana. Tādējādi, lai gan nepastāv Savienības tiesību normas attiecībā uz kārtību, kādā ir ceļamas prasības valstu tiesās, nosakot, cik padziļināti tiesā ir jāveic pārbaude par valsts lēmumiem, kuri pieņemti, piemērojot Savienības tiesību aktu, ir jāņem vērā tā mērķi un jāraugās, lai netiktu mazināts šīs pārbaudes iedarbīgums (spriedums, 2019. gada 26. jūnijs, *Craeynest u.c.*, C-723/17, EU:C:2019:533, 46. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 129 Tomēr, izskatot ar publiskā iepirkuma procedūru saistītu prasību, sacīkstes princips nenozīmē, ka lietas dalībniekiem ir neierobežotas un absolūtas tiesības piekļūt visai ar attiecīgo iepirkuma procedūru saistītajai informācijai, kas ir tikusi iesniegta par pārskatīšanu atbildīgajai iestādei (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 14. februāris, *Varec*, C-450/06, EU:C:2008:91, 51. punkts). Gluži pretēji, kā būtībā ir norādīts šī sprieduma 121. punktā saistībā ar pienākumiem, kas šajā ziņā ir līgumslēdzējam iestādēm, pienākums sniegt noraidītajam pretendentam pietiekamu informāciju, lai nodrošinātu tā tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, ir jālīdzsvaro ar citu ekonomikas dalībnieku tiesībām uz to konfidenciālās informācijas un komercnoslēpumu aizsardzību.
- 130 Līdz ar to kompetentajai valsts tiesai, pilnībā ņemot vērā gan vajadzību aizsargāt sabiedrības intereses saistībā ar godīgas konkurences saglabāšanu publiskā iepirkuma procedūrās, gan arī vajadzību aizsargāt patiešām konfidenciālu informāciju un it īpaši iepirkuma procedūras dalībnieku komercnoslēpumus, ir jāpārbauda, vai līgumslēdzēja iestāde ir pamatoti uzskatījusi, ka informācija, kuru tā atteicās izpaust lūguma iesniedzējam, ir konfidenciāla. Šajā nolūkā kompetentajai valsts tiesai ir pilnībā jāpārbauda visi atbilstošie faktiskie un tiesību apstākļi. Tai arī ir jābūt pieejamai nepieciešamajai informācijai, tostarp konfidenciālajai informācijai un komercnoslēpumiem, lai tā varētu pieņemt nolēmumu, pilnībā pārzinot lietas apstākļus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 14. februāris, *Varec*, C-450/06, EU:C:2008:91, 53. punkts).

- 131 Pieņemot, ka minētā tiesa tāpat atzītu, ka attiecīgajai informācijai ir konfidenciāls raksturs, kas tādējādi liedz to izpaust attiecīgā ekonomikas dalībnieka konkurentiem, ir jāatgādina, kā ir nospriedusi Tiesa, ka, lai gan sacīkstes princips parasti paredz procesa dalībnieku tiesības iepazīties ar tiesā iesniegtajiem pierādījumiem un apsvērumiem un tos apspriest, atsevišķos gadījumos var būt vajadzīgs neizpaust noteiktu informāciju lietas dalībniekiem, lai nodrošinātu kādas trešās personas pamattiesību ievērošanu vai aizsargātu nozīmīgas sabiedrības intereses (spriedums, 2008. gada 14. februāris, *Varec*, C-450/06, EU:C:2008:91, 47. punkts).
- 132 Taču starp tām pamattiesībām, kuras var tikt šādi aizsargātas, ir arī tiesības uz privātās dzīves un saziņas neaizskaramību, kuras ir nostiprinātas Hartas 7. pantā, kā arī tiesības uz komercnoslēpumu aizsardzību, kuras Tiesa ir atzinusi par Savienības tiesību vispārējo principu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 14. februāris, *Varec*, C-450/06, EU:C:2008:91, 48. un 49. punkts).
- 133 Tādējādi, ņemot vērā konfidenciālās informācijas aizsardzības nozīmīgumu, kas it īpaši ir norādīts šī sprieduma 131. un 132. punktā, iestādei, kas ir atbildīga par pārskatīšanas procedūru publiskā iepirkuma jomā, vajadzības gadījumā ir jābūt iespējai nolemt, ka konkrēta tās rīcībā esošajos lietas materiālos ietvertā informācija nav jānodod lietas dalībniekiem un to advokātiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 14. februāris, *Varec*, C-450/06, EU:C:2008:91, 43. punkts).
- 134 Turklāt ir jāprecizē – ja kompetentā valsts tiesa atzītu, ka līgumslēdzēja iestāde ir likumīgi nolēmusi un ir pietiekami pamatojusi to, ka pieprasītā informācija nav izpaužama tās konfidenciālā rakstura dēļ, tad, ņemot vērā šī sprieduma 121.–123. punktā atgādinātos līgumslēdzējas iestādes pienākumus atbilstoši efektīvas tiesību aizsardzības principam, minētās līgumslēdzējas iestādes rīcību šajā ziņā nevarētu kritizēt, pamatojoties uz to, ka tā būtu pārmērīgi aizsargājusi tā ekonomikas dalībnieka intereses, kura konfidenciālo informāciju tika lūgts izpaust.
- 135 Kompetentajai valsts tiesai ir arī jāpārbauda tā lēmuma pamatojuma pietiekamība, ar kuru līgumslēdzēja iestāde ir atteikusies izpaust konfidenciālu informāciju vai ir noraidījusi administratīvo pārsūdzību, kas iesniegta par iepriekšējo lēmumu par atteikumu, lai saskaņā ar šī sprieduma 120. punktā minēto judikatūru ļautu, pirmkārt, lūguma iesniedzējam aizstāvēt savas tiesības un, pilnībā pārzinot lietas apstākļus, nolemt, vai ir jāceļ prasība tiesā par šo lēmumu, un, otrkārt, tiesām veikt šī lēmuma tiesiskuma pārbaudi. Turklāt, ņemot vērā kaitējumu, kas ekonomikas dalībniekam varētu rasties konkrētas informācijas nelikumīgas izpaušanas konkurentam rezultātā, kompetentajai valsts tiesai ir jānosaka lūguma iesniedzēja tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību Hartas 47. panta izpratnē ar šī ekonomikas dalībnieka tiesībām uz konfidenciālas informācijas aizsardzību.
- 136 Visbeidzot, kompetentajai valsts tiesai ir jābūt iespējai atcelt lēmumu par atteikumu vai lēmumu par administratīvās pārsūdzības noraidīšanu, ja tie ir prettiesiski, un vajadzības gadījumā nodot lietu atpakaļ līgumslēdzējai iestādei vai pat pašai pieņemt jaunu lēmumu, ja to ļauj valsts tiesības. Tā kā iesniedzējtiesa ar devīto jautājumu vēlas noskaidrot, vai tiesai, kurā ir iesniegts lūgums izpaust konfidenciālu informāciju, pašai ir jāpārbauda ne tikai tās atbilstība, bet arī tās ietekme uz publiskā iepirkuma procedūras likumību, pietiek norādīt, ka saskaņā ar Direktīvas 89/665 1. panta 3. punktu dalībvalstīm ir jānosaka kārtība, kas reglamentē pārsūdzības procedūras un kas ļauj apstrīdēt līgumslēdzēju iestāžu lēmumus.

137 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz ceturto, astoto un devīto jautājumu ir jāatbild, ka:

- Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta ceturtdā daļa un 1. panta 3. un 5. punkts, kā arī Direktīvas 2014/24 21. pants, lasot tos kopsakarā ar Savienības tiesību vispārējo labas pārvaldības principu, ir jāinterpretē tādējādi, ka līgumslēdzējai iestādei, kurā ekonomikas dalībnieks ir iesniedzis lūgumu sniegt informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un kas ir ietverta tāda konkurenta piedāvājumā, kuram ir tikušas piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, nav pienākuma sniegt šo informāciju, ja ar šīs informācijas sniegšanu tiktu pārkāptas Savienības tiesību normas par konfidenciālas informācijas aizsardzību, un tas tā ir pat tad, ja ekonomikas dalībnieka lūgums ir iesniegts saistībā ar šī paša ekonomikas dalībnieka prasību, kas ir saistīta ar līgumslēdzējas iestādes veiktā konkurenta piedāvājuma novērtējuma tiesiskumu. Ja līgumslēdzēja iestāde atsakās sniegt šādu informāciju vai ja tā noraida ekonomikas dalībnieka iesniegto administratīvo pārsūdzību par attiecīgā konkurenta piedāvājuma novērtējuma tiesiskumu, vienlaikus atsakoties sniegt šādu informāciju, līgumslēdzējai iestādei ir jālīdzsvaro lūguma iesniedzēja tiesības uz labu pārvaldību ar konkurenta tiesībām uz tā konfidenciālās informācijas aizsardzību tādā veidā, lai tās lēmums par atteikumu vai noraidīšanu būtu pamatots un lai noraidītā pretendenta tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību netiktu atņemta lietderīgā iedarbība;
- Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta ceturtdā daļa un 1. panta 3. un 5. punkts, kā arī Direktīvas 2014/24 21. pants, lasot tos kopsakarā ar Hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka kompetentajai valsts tiesai, kas izskata prasību par līgumslēdzējas iestādes lēmumu, ar kuru ekonomikas dalībniekam ir atteikts sniegt informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un kas ir ietverta konkurenta, kuram ir tikušas piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, iesniegtajā dokumentācijā, vai prasību par līgumslēdzējas iestādes lēmumu, ar kuru ir noraidīta par šo lēmumu par atteikumu iesniegtā administratīvā pārsūdzība, ir jālīdzsvaro lūguma iesniedzēja tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību ar tā konkurenta tiesībām uz tā konfidenciālās informācijas un komercnoslēpumu aizsardzību. Šajā nolūkā šai tiesai, kuras rīcībā obligāti ir jābūt vajadzīgajai informācijai, tostarp konfidenciālajai informācijai un komercnoslēpumiem, lai tā varētu, pilnībā pārzinot lietas apstākļus, lemt par to, vai minētā informācija ir izsniedzama, ir jāizvērtē visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi. Tai ir arī jābūt iespējai atcelt lēmumu par atteikumu vai lēmumu par administratīvās pārsūdzības noraidīšanu, ja tie ir prettiesiski, un vajadzības gadījumā nodot lietu atpakaļ līgumslēdzējai iestādei vai pat pašai pieņemt jaunu lēmumu, ja to ļauj tās valsts tiesības.

Par desmito jautājumu

- 138 Uzdodot desmito jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesa, kas izskata strīdu starp ekonomikas dalībnieku, kurš ir izslēgts no iepirkuma procedūras, un līgumslēdzēju iestādi, var, pirmkārt, atkāpties no līgumslēdzējas iestādes veiktā ekonomikas dalībnieka, kuram ir piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, rīcības likumības vērtējuma, un tādējādi izdarīt no tā visus nepieciešamos secinājumus savā nolēmumā, kā arī, otrkārt, pati pēc savas ierosmes izvirzīt pamatu par līgumslēdzējas iestādes pieļautu kļūdu vērtējumā.
- 139 Saskaņā ar Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punktu līgumslēdzējas iestādes no dalības iepirkuma procedūrā var izslēgt vai dalībvalstis var tām prasīt izslēgt ikvienu ekonomikas dalībnieku, kas nonācis jebkurā no šajā tiesību normā minētajām situācijām.

- 140 Tā kā iesniedzējtiesa desmitā jautājuma formulējumā *expressis verbis* ir atsaukusies uz 2019. gada 3. oktobra spriedumu *Delta Antrepriză de Construcții și Montaj 93* (C-267/18, EU:C:2019:826), vispirms ir jānorāda, ka minētais spriedums ir saistīts ar pašas līgumslēdzējas iestādes kompetenci veikt pašai savu vērtējumu, balstoties uz kādu no Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punktā paredzētajiem fakultatīvajiem izslēgšanas iemesliem, un tādēļ tam nav tiešas nozīmes, sniedzot atbildi uz minēto jautājumu, jo šis jautājums ir saistīts ar tās tiesas kompetenci, kura izskata strīdu starp noraidīto pretendentu un līgumslēdzēju iestādi.
- 141 Šajā ziņā Tiesa 2019. gada 19. jūnija sprieduma *Meca* (C-41/18, EU:C:2019:507) 28. un 34. punktā patiešām ir norādījusi, ka no minētās tiesību normas formulējuma izriet, ka tikai līgumslēdzējai iestādei un nevis tādējādi valsts tiesai ir uzticēts pretendentu atlases posmā izvērtēt, vai ekonomikas dalībnieks ir jāizslēdz no iepirkuma procedūras.
- 142 Tomēr šī interpretācija tika veikta, ņemot vērā tās lietas kontekstu, kurā tika taisīts minētais spriedums un kurā Tiesai bija jāizskata tāds valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru prasības celšana tiesā par līgumslēdzējas iestādes lēmumu izbeigt publisku līgumu būtisku trūkumu dēļ, kas ir pieļauti tā izpildē, liedz līgumslēdzējai iestādei, kura izsludina jaunu iepirkumu, pretendentu atlases posmā veikt jebkādu ekonomikas dalībnieka, uz ko attiecas šī līguma izbeigšana, uzticamības novērtējumu (spriedums, 2019. gada 19. jūnijs, *Meca*, C-41/18, EU:C:2019:507, 42. punkts).
- 143 Taču, nepārkāpjot Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta ceturtajā daļā un 1. panta 3. punktā, kā arī Hartas 47. pantā garantēto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību ievērošanu publiskā iepirkuma jomā, lēmumu, ar kuru līgumslēdzēja iestāde, lai arī netieši, ir atteikusies izslēgt ekonomikas dalībnieku no iepirkuma procedūras kāda no Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punktā paredzētajiem izslēgšanas iemesliem dēļ, noteikti ir jābūt iespējai pārsūdzēt ikvienai personai, kurai ir vai ir bijusi interese iegūt konkrētā līguma slēgšanas tiesības vai kurai var tikt nodarīts kaitējums šīs tiesību normas pārkāpuma dēļ.
- 144 No tā izriet, ka valsts tiesa strīdā starp kandidātu vai pretendentu, kurš ir izslēgts no iepirkuma procedūras, un līgumslēdzēju iestādi var pārbaudīt šīs iestādes vērtējumu par to, vai attiecībā uz ekonomikas dalībnieku, kuram ir tikušas piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, ir izpildīti nosacījumi, lai piemērotu kādu no Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punktā paredzētajiem fakultatīvajiem izslēgšanas iemesliem, un līdz ar to var arī atkāpties no šī vērtējuma. Tādējādi atkarībā no gadījuma šī tiesa var šādi izlemt lietu pēc būtības vai arī nodot lietu atpakaļ līgumslēdzējai iestādei vai kompetentajai valsts tiesai.
- 145 Paturot to prātā, Savienības tiesībās nav noteikts, ka valstu tiesām būtu pašām pēc savas ierosmes jāizvirza pamats par Savienības tiesību normu pārkāpumu, ja saistībā ar šī pamata izskatīšanu tām būtu jāpārsniedz tām noteiktie ierobežojumi, it īpaši lietas dalībnieku noteiktās tiesvedības robežas, balstoties uz citiem faktiem un apstākļiem, nevis tiem, ar kuriem savu prasījumu ir pamatojis minēto tiesību normu piemērošanā ieinteresētais lietas dalībnieks (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1995. gada 14. decembris, *van Schijndel* un *van Veen*, C-430/93 un C-431/93, EU:C:1995:441, 21. un 22. punkts, kā arī 2018. gada 19. decembris, *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato – Antitrust* un *Coopservice* (C-216/17, EU:C:2018:1034, 40. punkts).
- 146 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, ja attiecīgajā jomā nav Savienības tiesiskā regulējuma, katrai dalībvalstij atbilstoši dalībvalstu procesuālās autonomijas principam ir jānosaka administratīvā procesa un tiesvedības procesuālie noteikumi, kas vērsti uz to, lai aizsargātu tiesības, kuras privātpersonām ir noteiktas Savienības tiesībās. Šie procesuālie noteikumi tomēr nedrīkst būt

nelabvēlīgāki par noteikumiem, kas attiecas uz līdzīgām prasībām, kuru mērķis ir no valsts tiesību sistēmas izrietošo tiesību aizsardzība atbilstoši līdzvērtības principam (spriedums, 2015. gada 6. oktobris, *Orizzonte Salute*, C-61/14, EU:C:2015:655, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 147 Tādējādi valsts tiesa pēc savas ierosmes var izvirzīt pamatu par to, ka ekonomikas dalībnieks ir pārkāpis Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punktu, tikai tad, ja tas ir atļauts saskaņā ar attiecīgajām valsts tiesībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1995. gada 14. decembris, *van Schijndel un van Veen*, C-430/93 un C-431/93, EU:C:1995:441, 13. un 14. punkts).
- 148 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz desmito jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesa, kas izskata strīdu starp ekonomikas dalībnieku, kurš ir izslēgts no iepirkuma procedūras, un līgumslēdzēju iestādi, var atkāpties no vērtējuma, ko līgumslēdzēja iestāde ir veikusi attiecībā uz tā ekonomikas dalībnieka, kuram ir tikušas piešķirtas tiesības slēgt līgumu, rīcības likumību, un tādējādi izdarīt no tā visus nepieciešamos secinājumus savā nolēmumā. Savukārt atbilstoši līdzvērtības principam šī tiesa var pati pēc savas ierosmes izvirzīt pamatu par līgumslēdzējas iestādes pieļautu kļūdu vērtējumā tikai tad, ja tas ir atļauts saskaņā ar valsts tiesībām.

Par vienpadsmito jautājumu

- 149 Uzdotot vienpadsmito jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2014/24 63. panta 1. punkta otrā daļa, lasot to kopā ar šīs direktīvas 57. panta 4. un 6. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru, ja ekonomikas dalībnieks, kas ir ekonomikas dalībnieku grupas loceklis, ir bijis vainīgs tādas informācijas nopietnā sagrozīšanā, kas jāsniedz, lai pārbaudītu, vai nepastāv grupas izslēgšanas iemesli un vai tā ir izpildījusi atlases kritērijus, tā partneriem neko nezinot par šo informācijas nopietno sagrozīšanu, izslēgšanas no visām publiskā iepirkuma procedūrām pasākums var tikt piemērots visiem šīs grupas locekļiem.
- 150 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Direktīvas 2014/24 63. panta 1. punkta pirmajā daļā ekonomikas dalībniekam ir paredzētas tiesības attiecībā uz konkrētu līgumu paļauties uz citu subjektu spējām neatkarīgi no tā, kāda veida juridiskās saiknes pastāv starp to un šiem subjektiem, lai izpildītu gan šīs direktīvas 58. panta 3. punktā paredzētos kritērijus attiecībā uz saimniecisko un finansiālo stāvokli, gan minētās direktīvas 58. panta 4. punktā paredzētos kritērijus attiecībā uz tehnisko un profesionālo spēju (spriedums, 2021. gada 3. jūnijs, *Rad Service u.c.*, C-210/20, EU:C:2021:445, 30. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 151 Ekonomikas dalībniekam, kurš vēlas izmantot šīs tiesības, saskaņā ar Direktīvas 2014/24 59. panta 1. punkta otro un trešo daļu sava dalības pieteikuma vai piedāvājuma iesniegšanas laikā ir jāiesniedz līgumslēdzējai iestādei Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments (*ESPD*), kurā šis ekonomikas dalībnieks apstiprina, ka gan viņš pats, gan subjekti, uz kuru spējām tas paredz paļauties, nav nonākuši kādā no šīs direktīvas 57. pantā minētajām situācijām, kuru dēļ ekonomikas dalībnieku izslēdz vai var izslēgt no iepirkuma procedūras, un/vai ka attiecīgais atlases kritērijs ir izpildīts.
- 152 Tādējādi līgumslēdzējai iestādei saskaņā ar Direktīvas 2014/24 63. panta 1. punkta otro daļu tostarp ir jāpārbauda, vai attiecībā uz šo ekonomikas dalībnieku vai kādu no šiem subjektiem pastāv šīs direktīvas 57. pantā minētie izslēgšanas iemesli. Apstiprinošas atbildes gadījumā

līgumslēdzēja iestāde var prasīt vai attiecīgā dalībvalsts var pieprasīt līgumslēdzējai iestādei prasīt, lai attiecīgais ekonomikas dalībnieks aizstātu subjektu, uz kura spējām tas paredz paļauties, bet attiecībā uz kuru pastāv neobligāti izslēgšanas iemesli.

- 153 Tomēr ir jāprecizē, ka pat pirms pretendenta tiek prasīts aizstāt subjektu, uz kura spējām tas paredz paļauties, pamatojoties uz to, ka tas ir nonācis kādā no Direktīvas 2014/24 57. panta 1. un 4. punktā minētajām situācijām, šīs direktīvas 63. pantā ir paredzēts, ka līgumslēdzēja iestāde šim pretendenta un/vai šim subjektam sniedz iespēju iesniegt tai korigējošos pasākumus, kurus tas, iespējams, ir veicis, lai novērstu konstatēto pārkāpumu, un līdz ar to pierādīt, ka tas atkal var tikt uzskatīts par uzticamu subjektu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada 3. oktobris, *Delta Antrepriză de Construcții și Montaj 93*, C-267/18, EU:C:2019:826, 37. punkts, un 2021. gada 3. jūnijs, *Rad Service u.c.*, C-210/20, ECLI:EU:C:2021:445, 36. punkts).
- 154 Šāda minētās direktīvas 63. panta 1. punkta otrās daļas interpretācija var nodrošināt lietderīgo iedarbību šīs direktīvas 57. panta 6. punkta pirmajai daļai, kurā principā ikvienam ekonomikas dalībniekam, kas ir nonācis kādā no šīs tiesību normas 1. un 4. punktā minētajām situācijām, ir garantētas tiesības iesniegt pierādījumus par to, ka tā veiktie pasākumi ir pietiekami, lai pierādītu tā uzticamību, neraugoties uz atbilstoša izslēgšanas iemesla esamību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 3. jūnijs, *Rad Service u.c.*, C-210/20, EU:C:2021:445, 35. punkts).
- 155 Minētā interpretācija turklāt veicina to, ka līgumslēdzējas iestādes ievēro samērīguma principu saskaņā ar šīs direktīvas 18. panta 1. punkta pirmo daļu. No šī principa, kas ir Savienības tiesību vispārējais princips, izriet, ka noteikumi, ko dalībvalstis vai līgumslēdzējas iestādes pieņēmušas, īstenojot šīs direktīvas normas, nedrīkst pārsniegt to, kas ir nepieciešams minētajā direktīvā paredzēto mērķu sasniegšanai (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 16. decembris, *Michaniki*, C-213/07, EU:C:2008:731, 48. punkts, un 2020. gada 30. janvāris, *Tim*, C-395/18, EU:C:2020:58, 45. punkts).
- 156 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, piemērojot fakultatīvos izslēgšanas iemeslus, līgumslēdzējām iestādēm ir jāpievērš īpaša uzmanība šim principam. Šai uzmanībai ir jābūt vēl jo lielākai, ja valsts tiesiskajā regulējumā paredzētā izslēgšana skar pretendentu nevis saistībā ar pienākumu neizpildi, kurā tas pats ir vainojams, bet gan saistībā ar tādu pienākumu neizpildi, ko ir pieļāvis subjekts, uz kura spējām tas bija paredzējis paļauties un attiecībā uz kuru tam nav nekādu kontroles pilnvaru (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2020. gada 30. janvāris, *Tim*, C-395/18, EU:C:2020:58, 48. punkts, kā arī 2021. gada 3. jūnijs, *Rad Service u.c.*, C-210/20, EU:C:2021:445, 39. punkts).
- 157 Samērīguma princips būtībā paredz līgumslēdzējai iestādei pienākumu veikt konkrētu un individuālu attiecīgā subjekta attieksmes vērtējumu. Šajā ziņā līgumslēdzējai iestādei ir jāņem vērā līdzekļi, kas bija pretendenta rīcībā, lai pārbaudītu, vai tā subjekta gadījumā, uz kura spējām tas bija paredzējis paļauties, pastāv pienākumu neizpilde (spriedums, 2021. gada 3. jūnijs, *Rad Service u.c.*, C-210/20, EU:C:2021:445, 40. punkts).
- 158 Līdz ar to uz vienpadsmito jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/24 63. panta 1. punkta otrā daļa, lasot to kopā ar šīs direktīvas 57. panta 4. un 6. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru, ja ekonomikas dalībnieks, kas ir ekonomikas dalībnieku grupas loceklis, ir bijis vainīgs tādas informācijas nopietnā sagrozīšanā, kas jāsniedz, lai pārbaudītu, vai nepastāv grupas izslēgšanas iemesli un vai tā ir izpildījusi atlases kritērijus, tā partneriem neko nezinot par šo informācijas nopietno sagrozīšanu, izslēgšanas no visām publiskā iepirkuma procedūrām pasākums var tikt piemērots visiem šīs grupas locekļiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

159 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, 58. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ekonomikas dalībnieku pienākums pierādīt, ka tiem ir konkrēts gada vidējais apgrozījums attiecīgā publiskā līguma jomā, ir atlases kritērijs, kas ir saistīts ar šo ekonomikas dalībnieku saimniecisko un finansiālo stāvokli šīs tiesību normas 3. punkta izpratnē.
- 2) Direktīvas 2014/24 58. panta 3. punkta un 60. panta 3. punkta noteikumi, tos skatot kopā, ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja līgumslēdzēja iestāde ir prasījusi, lai ekonomikas dalībniekiem būtu konkrēts minimālais apgrozījums attiecīgā publiskā līguma jomā, ekonomikas dalībnieks, apliecinot savu saimniecisko un finansiālo stāvokli, var atsaukties uz ienākumiem, kurus ir guvusi uzņēmumu pagaidu grupa, kurā tas ietilpa, tikai tad, ja tas konkrētā publiskā līguma ietvaros ir faktiski sniedzis ieguldījumu kādas šīs uzņēmumu grupas darbības īstenošanā, kura ir analogiska tai, kas ir tā publiskā līguma priekšmets, saistībā ar kuru minētais ekonomikas dalībnieks vēlas apliecināt savu saimniecisko un finansiālo stāvokli.
- 3) Direktīvas 2014/24 58. panta 4. punkts, kā arī 42. un 70. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie var tikt piemēroti vienlaikus ar uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus ietvertu tehnisko prasību.
- 4) Padomes Direktīvas 89/665/EEK (1989. gada 21. decembris) par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām, kura grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris), 1. panta 1. punkta ceturtdaļa, 1. panta 3. un 5. punkts un 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgumslēdzējas iestādes lēmums, ar kuru ekonomikas dalībniekam ir atteikts sniegt informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un kas ir ietverta cita ekonomikas dalībnieka dalības pieteikumā vai piedāvājumā, ir akts, kas var tikt pārsūdzēts, un ka gadījumā, ja dalībvalsts, kuras teritorijā norisinās attiecīgā publiskā iepirkuma procedūra, ir paredzējusi, ka jebkurai personai, kura vēlas apstrīdēt līgumslēdzējas iestādes lēmumu, pirms vērsšanās tiesā ir jāiesniedz administratīva pārsūdzība, šī dalībvalsts var arī paredzēt, ka pirms prasības celšanas tiesā par šo lēmumu atteikt piekļuvi ir jābūt iesniegtai šādai iepriekšējai administratīvai pārsūdzībai.
- 5) Direktīvas 89/665, kas grozīta ar Direktīvu 2014/23, 1. panta 1. punkta ceturtdaļa un 1. panta 3. un 5. punkts, kā arī Direktīvas 2014/24 21. pants, lasot tos kopsakarā ar Savienības tiesību vispārējo labas pārvaldības principu, ir jāinterpretē tādējādi, ka līgumslēdzējai iestādei, kurā ekonomikas dalībnieks ir iesniedzis lūgumu sniegt informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un kas ir ietverta tāda konkurenta piedāvājumā, kuram ir tikušas piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, nav pienākuma sniegt šo informāciju, ja ar šīs informācijas sniegšanu tiktu pārkāptas Savienības tiesību normas

par konfidenciālas informācijas aizsardzību, un tas tā ir pat tad, ja ekonomikas dalībnieka lūgums ir iesniegts saistībā ar šī paša ekonomikas dalībnieka prasību, kas ir saistīta ar līgumslēdzēja iestādes veiktā konkurenta piedāvājuma novērtējuma tiesiskumu. Ja līgumslēdzēja iestāde atsakās sniegt šādu informāciju vai ja tā noraida ekonomikas dalībnieka iesniegto administratīvo pārsūdzību par attiecīgā konkurenta piedāvājuma novērtējuma tiesiskumu, vienlaikus atsakoties sniegt šādu informāciju, līgumslēdzējai iestādei ir jālīdzsvaro lūguma iesniedzēja tiesības uz labu pārvaldību ar konkurenta tiesībām uz tā konfidenciālās informācijas aizsardzību tādā veidā, lai tās lēmums par atteikumu vai noraidīšanu būtu pamatots un lai noraidītā pretendenta tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību netiktu atņemta lietderīgā iedarbība.

- 6) Direktīvas 89/665, kas grozīta ar Direktīvu 2014/23, 1. panta 1. punkta ceturrtā daļa un 1. panta 3. un 5. punkts, kā arī Direktīvas 2014/24 21. pants, lasot tos kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka kompetentajai valsts tiesai, kas izskata prasību par līgumslēdzēja iestādes lēmumu, ar kuru ekonomikas dalībniekam ir atteikts sniegt informāciju, kas tiek uzskatīta par konfidenciālu un kas ir ietverta konkurenta, kuram ir tikušas piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, iesniegtajā dokumentācijā, vai prasību par līgumslēdzēja iestādes lēmumu, ar kuru ir noraidīta par šo lēmumu par atteikumu iesniegtā administratīvā pārsūdzība, ir jālīdzsvaro lūguma iesniedzēja tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību ar tā konkurenta tiesībām uz tā konfidenciālās informācijas un komercnoslēpumu aizsardzību. Šajā nolūkā šai tiesai, kuras rīcībā noteikti ir jābūt vajadzīgajai informācijai, tostarp konfidenciālajai informācijai un komercnoslēpumiem, lai tā varētu, pilnībā pārzinot lietas apstākļus, lemt par to, vai minētā informācija ir izsniedzama, ir jāizvērtē visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi. Tai ir arī jābūt iespējai atcelt lēmumu par atteikumu vai lēmumu par administratīvās pārsūdzības noraidīšanu, ja tie ir pretiesiski, un vajadzības gadījumā nodot lietu atpakaļ līgumslēdzējai iestādei vai pat pašai pieņemt jaunu lēmumu, ja to ļauj tās valsts tiesības.
- 7) Direktīvas 2014/24 57. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesa, kas izskata strīdu starp ekonomikas dalībnieku, kurš ir izslēgts no iepirkuma procedūras, un līgumslēdzēju iestādi, var atkāpties no vērtējuma, ko līgumslēdzēja iestāde ir veikusi attiecībā uz tā ekonomikas dalībnieka, kuram ir tikušas piešķirtas tiesības slēgt līgumu, rīcības likumību, un tādējādi izdarīt no tā visus nepieciešamos secinājumus savā nolēmumā. Savukārt atbilstoši līdzvērtības principam šī tiesa var pati pēc savas ierosmes izvirzīt pamatu par līgumslēdzēja iestādes pieļautu kļūdu vērtējumā tikai tad, ja tas ir atļauts saskaņā ar valsts tiesībām.
- 8) Direktīvas 2014/24 63. panta 1. punkta otrā daļa, lasot to kopā ar šīs direktīvas 57. panta 4. un 6. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru, ja ekonomikas dalībnieks, kas ir ekonomikas dalībnieku grupas loceklis, ir bijis vainīgs tādas informācijas nopietnā sagrozīšanā, kas jāsniedz, lai pārbaudītu, vai nepastāv grupas izslēgšanas iemesli un vai tā ir izpildījusi atlases kritērijus, tā partneriem neko nezinot par šo informācijas nopietno sagrozīšanu, izslēgšanas no visām publiskā iepirkuma procedūrām pasākums var tikt piemērots visiem šīs grupas locekļiem.

[Paraksti]